

Materiál na rokovanie pre
Mestské zastupiteľstvo v Žiline

K bodu programu

**MONITOROVACIA A HODNOTIACA SPRÁVA O PLNENÍ
KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA ŽILINA
2024-2028 – 2. rok obdobia**

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. Materiál

Materiál prerokovaný:

KSZaB,

Predkladá:

Mgr. Peter Fiabáne
primátor mesta

Zodpovedný za vypracovanie:

Mgr. Katarína Praženicová
vedúca odboru sociálneho a bytového

Žilina, 28.04.2026

NÁVRH NA UZNESENIE

Uznesenie č. __/2026

Mestské zastupiteľstvo v Žiline

I. berie na vedomie

1. Monitorovaciú a hodnotiacu správu o plnení Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Žilina 2024-2028 – 2.rok obdobia

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Podľa § 80 ods. a), b) zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o sociálnych službách) je obec povinná vypracúvať a schvaľovať komunitný plán sociálnych služieb a tým aj súčasne vytvárať podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb.

Komunitný plán sociálnych služieb vypracúva a schvaľuje obec v zmysle § 83 zákona o sociálnych službách na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom sú zohľadnené miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode.

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Žilina na roky 2024 – 2028 bol schválený dňa 12.12.2023 Uznesením Mestského zastupiteľstva v Žiline č. 173/2023. Schválením Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Žilina sa postupne začala realizácia jednotlivých schválených priorít rozvoja sociálnych služieb v meste.

Monitorovacia a hodnotiacá správa o plnení Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Žilina na roky 2024 – 2028 je predkladaná v súlade so záväzkom predložiť raz ročne správu Mestskému zastupiteľstvu. Hodnotenú je plnenie priorít a jednotlivých opatrení – všeobecné priority a cieľové skupiny, kde patria rodiny s deťmi, seniori, osoby so zdravotným znevýhodnením a osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením. Komunitný plán sociálnych služieb je dokument otvorený, v ktorom sú identifikované priority jednotlivých cieľových skupín a tie sú priebežne realizované v súvislosti od aktuálnej finančnej situácie, personálnej a materiálnej pripravenosti. Monitorovacia a hodnotiacá správa o plnení KPSS hodnotí 2. rok obdobia tohto dokumentu.

Materiál bol prerokovaný v Komisii sociálnej, zdravotnej a bytovej. Tá ho po doplnení požiadaviek Mgr. et. Mgr. Jany Barčák Filipovej odporučila Mestskému zastupiteľstvu prerokovať a zobrať na vedomie.

Monitorovacia a hodnotiaca správa o plnení Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Žilina 2024-2028 – 2. rok obdobia

Všeobecné priority

1. Propagácia informovanosť o sociálnych službách

1.1 Pravidelná aktualizácia webovej stránky

Webová stránka Mesta Žilina je oficiálny komunikačný kanál medzi mestom a verejnosťou. Jej cieľom je najmä poskytovanie informácií a v súvislosti s tým aj elektronických služieb občanom. V roku 2025 prebiehala priebežne aktualizácia informácií na webovej stránke. V rámci jednotlivých referátov boli upravené a doplnené aktuálne informácie aj v oblasti sociálnych služieb

1.2 Aktualizácia bulletinu „Sprievodca sociálnymi službami v meste Žilina“

Mesto Žilina vydalo v roku 2020 bulletin „Sprievodca sociálnymi službami v meste Žilina“, ktorý občanovi mesta Žilina sprostredkováva stručný prehľad a poskytuje základné informácie s kontaktami na konkrétnych poskytovateľov sociálnych služieb a to nielen v pôsobnosti mesta Žilina. Vzhľadom k tomu, že v sociálnej oblasti neustále dochádza k zmenám a vznikajú nové organizácie a zaujímavé projekty je potrebné priebežne aktualizovať údaje v bulletine. V roku 2024 bolo aktualizované a vydané 2. vydanie „Sprievodca sociálnymi službami v meste Žilina“. Uvedený dokument je prístupný v tlačenej podobe a taktiež v elektronickej podobe na webovej stránke mesta Žilina. Ďalšia aktualizácia je naplánovaná na rok 2026.

1.3 Nad'alej zabezpečiť miesto prvého kontaktu v klientskom centre MsÚ

Klientske centrum mesta Žilina slúži ako kľúčový bod pre občanov hľadajúcich informácie o dostupných sociálnych službách. Prostredníctvom neho mesto poskytuje odborné základné sociálne poradenstvo s cieľom zjednodušiť interakciu medzi verejnosťou a samosprávou. Hlavným prínosom centra je koncentrácia úradných služieb na jednom mieste, čo zvyšuje efektivitu vybavovania požiadaviek obyvateľov.

2. Zvýšiť kvalitu sociálnych služieb

2.1 Zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom aktívneho čerpania finančných prostriedkov z projektov a grantov

Mesto Žilina si uvedomuje, že zvyšovaním kvality sociálnych služieb je priamoúmerne zvyšovaná aj kvalita života občanov mesta. Zapájanie sa do výziev a využívanie projektov a grantových programov je preto jednou z priorít mesta. Projekty a granty predstavujú dôležitý nástroj, ktorý umožňuje mestu nielen zlepšovať kvalitu sociálnych služieb, ale zároveň rozširovať činnosti v oblasti pomoci pre obyvateľov a pružne reagovať na aktuálne sociálne potreby komunity.

Mesto Žilina sa, v roku 2024, zapojilo do výzvy Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky s názvom *Zavádzanie housing-led prístupov so sprievodnými opatreniami na zabezpečenie dostupného bývania* a od 01.04.2025 sa spustila realizácia projektu Zabezpečenie dostupného bývania v meste Žilina, ktorý je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu. Hlavným cieľom projektu je zabezpečenie a sprostredkovanie cenovo dostupného, udržateľného a samostatného bývania spolu s vykonávaním sociálnych intervencií a odbornej pomoci. Pomoc je zameraná na ohrozené skupiny ľudí, ktorými sú seniori ako fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii, sociálne znevýhodnené rodiny s deťmi a domácnosti ohrozené stratou bývania, domácnosti v hmotnej núdzi a domácnosti vystavené riziku príjmovej chudoby.

V súvislosti so skvalitnením a zefektívnením už zabezpečovanej starostlivosti o občanov so zdravotným znevýhodnením a občanov v dôchodcovskom veku sa mesto Žilina od 01.01.2024 zapojilo do národného projektu „*Podpora opatrovateľskej služby*“ a realizácia projektu pokračovala aj v priebehu roka 2025. Projekt je realizovaný pod záštitou MPSVaR SR a je financovaný z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

Cieľom projektu je poskytovanie terénnej opatrovateľskej služby v domácom prostredí, aby sa zabezpečilo zotrvanie občanov v prirodzenom domácom prostredí za účelom zlepšenia kvality života občanov odkázaných na pomoc inej osoby. Projekt je zameraný na overenie mechanizmu poskytovania príspevku na starostlivosť prijímateľovi sociálnej služby a zároveň prispieva k systémovému riešeniu v oblasti financovania sociálnych služieb. Projekt zahŕňa aj financovanie/vyplácanie príspevku za hodiny opatrovateľskej služby poskytované prijímateľovi sociálnej služby.

Oprávnenou cieľovou skupinou sú osoby odkázané na pomoc inej osoby v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Oprávnené obdobie – 01.01.2024 do 31.12.2026, finančný príspevok najviac vo výške 1 088 535,24 EUR.

Aj v priebehu roka 2025 mesto Žilina pokračovalo v realizácii národného projektu MPSVaR SR pod názvom „*Terénna sociálna práca a komunitné centrá*“. Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou v rámci programu Slovensko. Hlavným cieľom projektu je podpora výkonu terénnej sociálnej práce a pracovník komunitných centier a nízkoprahových sociálnych služieb pre deti a rodinu. Cieľovú skupinu tvoria osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením a fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii, vrátane ľudí bez domova, príslušníci marginalizovaných rómskych komunit a klienti komunitných centier. Realizáciou projektu sa zamedzí sociálnej izolácii a zabezpečí sa pomoc v oblasti prístupu k vzdelávaniu, zamestnaniu, bývaniu a riešeniu ekonomických problémov. V rámci projektu boli vytvorené tri pracovné pozície-terénny sociálny pracovník.

Mesto Žilina v roku 2025 podalo žiadosť o nenávratný finančný príspevok z európskeho fondu regionálneho rozvoja, so zameraním na zlepšenie podmienok bývania v obciach z Atlasu rómskych komunit, na projekt s názvom „*Zlepšenie podmienok bývania na ul. Bratislavská, Žilina*“. Podanie žiadosti o finančný príspevok vychádza zo situácie, keď bol, v máji 2021, požiarom zasiahnutý obytný dom na Bratislavskej ulici č.38 a následkom požiaru bol zničený celý krov obytného domu. Následne bol pôvodný krov kompletne odstránený, strecha bola provizórne zastrešená, rozbité okná boli zadebnené a vytvoril sa provizórny uzamykateľný vstup. Rekonštrukciou obytného domu by malo vzniknúť 8 bytových jednotiek. Výdavky projektu sú vyčíslené v celkovej sume 813 337,68 EUR.

Mesto Žilina, v rámci poskytovania sociálnych služieb, zabezpečuje svojim občanom aj prepravnú službu, ktorá je realizovaná prostredníctvom osobného motorového vozidla s hydraulickou zdvíhacou plošinou. Za účelom skvalitnenie tohto druhu sociálnej služby mesto požiadalo o dotáciu z MPSVR SR na **kúpu vozidla s plošinou** pre prepravu 9 osôb. V predmetnom motorovom vozidle je zabezpečená montáž kotviaceho mechanizmu pre invalidný vozík a bezpečnostných pásov, vrátane elektrickej hydraulickej zdvíhacej plošiny a postranného vysúvateľného schodíka. Realizácia kúpy motorového vozidla a jeho dodanie prebehlo v mesiaci marec 2025. Mesto Žilina požiadalo o uvoľnenie finančného príspevku v sume 44.280 EUR, reálne poskytnutý finančný príspevok bol vo výške 28.000 EUR, pričom cena automobilu z kúpnej zmluvy predstavovala sumu 55.657,50 EUR.

Mesto Žilina, v spolupráci s Úradom vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR), otvorilo v marci 2025 Centrum informácií a podpory pre domácich i cudzincov **Žilinský Maják, Horný val 24, 010 01 Žilina**. Pred otvorením Žilinského majáka fungovalo na Hornom vale veľkokapacitné centrum, kde nezisková organizácia Slovenská humanitárna rada poskytovala pomoc najmä utečencom z Ukrajiny. UNHCR Slovensko zabezpečila kúpu nábytku, interaktívnych tabúl, notebookov a tabletov v celkovej hodnote viac ako 48-tisíc eur.

Mesto v roku 2025 implementovalo projekt s názvom **„Integrácia príslušníkov tretích krajín vrátane migrantov v meste Žilina“**. Pomoc utečencom z Ukrajiny mesto poskytovalo už od začiatku vojnového konfliktu. Zriadenie tohto typu centra tak predstavuje ďalší krok v systematickej podpore cudzincov a ich integrácie do miestnej komunity. Cieľom Žilinského Majáku je poskytovať podporu a asistenciu cudzincom pri riešení administratívnych, právnych, vzdelávacích, finančných a iných praktických otázok. Zamestnanci centra im pomáhajú zorientovať sa v novom prostredí, uľahčujú komunikáciu s úradmi a inštitúciami a prispievajú k ich bezproblémovej integrácii do komunity. Centrum ponúka aj kurzy slovenského jazyka a komunitné aktivity, ktoré prispievajú k lepšiemu vzájomnému porozumeniu medzi cudzincami a miestnymi obyvateľmi. V priestoroch centra, vo vyhradených termínoch, prebieha aj vyučovanie v rámci novozaloženej Školy ukrajinistiky. Centrum tiež organizuje rôzne aktivity, čím motivujú klientov centra k aktívnemu vyplňaniu voľného času. V centre Maják prebiehal konkrétne tanečný krúžok, šachový krúžok, hudobný krúžok, klub pre rodiny s deťmi, SMARTBOOKS (inovatívne učenie pre deti), klub pre seniorov a iné.

Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA) ako sprostredkovateľský orgán pre Program Slovensko 2021 – 2027 vyhlásila výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku zameranú na zvyšovanie energetickej efektívnosti a podporu využívania obnoviteľných zdrojov energie vo verejných budovách.

Mesto Žilina na základe tejto výzvy predložilo v decembri projekt **„Znižovanie energetickej náročnosti budovy DJ Puškinova, Žilina“**, ktorý predstavuje druhú etapu komplexnej obnovy objektu Zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa. Predmetom projektu je rekonštrukcia a zníženie energetickej náročnosti zariadenia. Navrhovanými stavebnými úpravami dôjde k zlepšeniu celého objektu po energetickej, technickej, prevádzkovej ako aj architektonickej stránke.

Projekt je zameraný na rozsiahle stavebné úpravy, ktoré prinesú výrazné energetické úspory. Zahŕňa najmä zateplenie obalovej konštrukcie a strešného plášťa, výmenu otvorových konštrukcií, modernizáciu systému vetrania a inštaláciu fotovoltického zariadenia na výrobu elektrickej energie pre vlastnú spotrebu objektu. Fotovoltika prispeje k zníženiu prevádzkových nákladov a k zvýšeniu energetickej sebestačnosti zariadenia. Výdavky projektu sú vyčíslené na 632 766,66 EUR s DPH.

3. Podpora sociálneho bývania

3.1 Zvýšenie počtu bytov pre sociálne účely

Mesto Žilina disponuje 1 084 nájomnými bytmi, čo v prepočte na počet obyvateľov predstavuje najvyšší podiel spomedzi všetkých krajských miest. Napriek tomuto prvenstvu zostáva nedostatok dostupného bývania pretrvávajúcim problémom. Mestský bytový fond sa sústreďuje najmä na sídliskách Hájik a Solinky, ako aj na uliciach Košická a Predmestská. Špecifickú súčasť fondu tvoria byty rôznych kategórií na Bratislavskej ulici, kde je v súčasnosti koncentrovaná prevažná časť marginalizovanej rómskej komunity mesta.

Vo februári 2025 Mestské zastupiteľstvo schválilo *Akčný plán riešenia vybraných nájomných objektov v lokalite Bratislavská v Žiline* v rozsahu: Financovania komplexnej rekonštrukcie šiestich nájomných bytov v bytových domoch na ulici Bratislavská, odstránenie bytového domu Bratislavská č. 42A a obytných kontajnerov a zabezpečenie bývania nájomníkom bývajúcich v objektoch v zmysle platného VZN č. 5/2021.

Do plánovaných aktivít však zasiahla mimoriadna udalosť – požiar v bytovom dome Bratislavská 513/42 z 22.10.2025. Vzhľadom na to, že budova zostala po požari poškodená a neobývatelná, mesto v súlade s VZN č. 5/2021 operatívne pridelilo šiestim zasiahnutým rodinám zrekonštruované nájomné byty v lokalite Bratislavská a v bytovom dome na ulici Košická 8392/2A.

V roku 2025 bola založená Developerská spoločnosť mesta Žilina, s.r.o. za účelom poskytovania komplexných služieb a činností súvisiacich so správou a využívaním nehnuteľností vo vlastníctve mesta s cieľom dlhodobého rozvoja týchto nehnuteľností (najmä, ale nie výlučne, pozemkov vo vlastníctve zakladateľa určených na bytovú výstavbu) s cieľom iniciovať, pripravovať a zabezpečiť realizáciu urbanistických (najmä bytových) stavebných projektov a zabezpečiť koordináciu s ďalšími subjektmi podieľajúcimi sa na rozvoji mesta, najmä v oblasti bytovej výstavby. Dnes panuje politický konsenzus, na národnej i lokálnej úrovni, že je potrebné oživiť mestskú bytovú výstavbu formou mestského nájomného bývania a prispieť tak k uspokojeniu dopytu po cenovo dostupnom bývaní ako v Žiline tak aj v rámci celého Slovenska.

Developerská spoločnosť mesta Žilina ako 100% organizácia mesta Žilina je zodpovedná za zhodnocovanie mestských pozemkov a výstavbu predovšetkým projektov cenovo dostupného nájomného bývania. Cieľom DSMŽ je iniciovať, koordinovať a prípadne realizovať nielen mestskú bytovú výstavbu, alebo aj iné stavby vo verejnom záujme na pozemkoch mesta Žilina. Hlavným zámerom založenia Developerskej spoločnosti mesta Žilina, s.r.o. bolo zlepšiť bytovú otázku mesta Žilina s využitím dostupných foriem financovania od štátu.

Mesto Žilina v roku 2025 podalo žiadosť o nenávratný finančný príspevok z európskeho fondu regionálneho rozvoja, so zameraním na zlepšenie podmienok bývania v obciach z Atlasu rómskych komunít, na projekt s názvom „Zlepšenie podmienok bývania na ul. Bratislavská, Žilina“. Rekonštrukciou obytného domu Bratislavská 38 by malo vzniknúť 8 bytových jednotiek.

4. Sociálna politika mesta

4.1 Zapájanie sa do spolupráce s inými subjektami poskytujúcimi sociálnu pomoc na území mesta

V rámci rozširovania a skvalitňovania už existujúcich sociálnych služieb mesto Žilina podporuje prostredníctvom finančných príspevkov organizácie, ktoré poskytujú alebo sprostredkovávajú sociálne služby pre občanov mesta. V sledovanom období, rok 2025, bola poskytnutá finančná podpora neverejným poskytovateľom sociálnych služieb a z rozpočtu mesta bolo na podporu ich činnosti vyčerpaných 320 071,27 €. Finančné príspevky boli konkrétne poskytnuté na prevádzku poskytovanej sociálnej služby a na zabezpečenie výkonu pôsobnosti mesta. Okrem toho bol finančný príspevok poskytovaný aj na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately.

V sledovanom období, mesto Žilina podporilo 18 neverejných poskytovateľov sociálnej služby pre občanov mesta. Tento počet sa každoročne mení a to v závislosti od potrieb a dopytu o sociálnu službu.

Prijímateľ finančného príspevku	Druh poskytovanej sociálnej služby	Poskytnutý finančný príspevok v roku 2025
Asociácia Nepočujúcich Slovenska, o. z.	Sprostredkovanie tlmočnickej služby	8 847,36 €
Belasý motýľ, o. z Agentúra osobnej asistencie Žilina	Sprostredkovanie osobnej asistencie	14 999,04 €
IPčko, o. z.	Terénna sociálna služba krízovej intervencie	15 989,76 €
Človek v ohrození, n.o.	Základné sociálne poradenstvo ako samostatná odborná činnosť	15 989,76 €
Diecézna charita Žilina – účelové zariadenie cirkvi a náboženskej spoločnosti	Opatrovateľská služba	87 660,00 €
Diecézna charita Žilina – účelové zariadenie cirkvi a náboženskej spoločnosti	Nízkoprahové denné centrum	74 700,00 €

Prijímateľ finančného príspevku	Druh poskytovanej sociálnej služby	Poskytnutý finančný príspevok v roku 2025
Centrum zborovej diakonie Kanaán	Zariadenie pre seniorov	1 293,48 €
Slovenský Červený Kríž, územný spolok	Zariadenie pre seniorov	10 503,07 €
Diecézna charita Žilina – účelové zariadenie cirkvi a náboženskej spoločnosti	Zariadenie pre seniorov	14 707,16 €
Zariadenie sociálnych služieb Nestor, o. z.	Zariadenie pre seniorov	17 185,14 €

Zariadenie sociálnych služieb Nestor, o.z.	Zariadenie opatrovateľskej služby	5 266,34 €
Terézia, n.o.	Zariadenie pre seniorov	11 934,35 €
ZELENÁ DUNAJSKÁ LUŽNÁ, n.o.	Zariadenie pre seniorov	3 505,56 €
BENETRIX, n.o.	Zariadenie pre seniorov	3 171,78 €
Čas pomoci, n.o.	Zariadenie pre seniorov	1 241,28 €
PROVIDENTIA o. z.	Zariadenie pre seniorov	5 900,16 €
Biely orgován, n.o.	Zariadenie pre seniorov	9 823,19 €

Prijímateľ finančného príspevku	Zabezpečenie výkonu pôsobnosti Mesta Žilina v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov	Poskytnutý finančný príspevok v roku 2025
Návrat, o. z.	Vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately	17 994,24 €

4.2 Aktívna účasť na pracovných a koordinačných stretnutiach

V oblasti výkonu sociálnej práce je potrebné neustále reagovať na výzvy v oblasti vzdelávania sociálnych pracovníkov, koordinácie a spolupráce subjektov pôsobiacich v oblasti sociálnej pomoci. Sociálni pracovníci mesta Žilina sa pri výkone svojej profesie stretávajú s množstvom rôznych sociálnych problémov, metódy ich práce sú rozmanité a výkon sociálnej práce si vyžaduje nielen špecifické zručnosti, pravidelné vzdelávanie, ale aj efektívnu spoluprácu s ďalšími subjektami.

Kancelária pre obeť trestných činov poskytuje bezplatnú pomoc, poradenstvo a podporu obetiam a svedkom trestnej činnosti v SR. Informačná kancelária v meste Žilina, zriadená Ministerstvom vnútra SR, ponúka základné informácie, psychologickú podporu a sprostredkovanie pomoci, v úzkej spolupráci s mestským úradom, neziskovými organizáciami a intervenčnými centrami. Pomoc obetiam venuje významnú pozornosť nastaveniu spolupráce medzi inštitúciami, ktoré poskytujú pomoc alebo prichádzajú do kontaktu s obeťami, prípadne dokážu ovplyvniť prístup k potrebným službám. Spolupráca mesta s Informačnou kanceláriou pre obeť trestných činov v meste Žilina prebieha aj prostredníctvom „**Regionálnej platformy pre pomoc obetiam trestných činov v Žilinskom kraji**“. Spolupráca, aj v roku 2025, priniesla viaceré odborné stretnutia na témy, ako *Participácia samospráv pri výmene informácií k plneniu oznamovacej povinnosti* alebo *Prevenia obchodovania s ľuďmi*.

V rámci svojej činnosti v meste Žilina informačná kancelária organizuje pre vybrané skupiny občanov aj vzdelávanie aktivity a preventívne aktivity pre zraniteľné skupiny osôb a to konkrétne na témy - nenávisťné prejavy, internetová bezpečnosť, mediálna gramotnosť, šikana a kyberšikana, prevencia obchodovania s ľuďmi alebo ako sa nestáť obeťou podvodníkov a zločejov.

V rámci výkonu činnosti sociálnoprávnej ochrany detí a mládeže sa zamestnanci mestského úradu, referát sociálnoprávnej ochrany a sociálnej pomoci a zamestnanci komunitných centier, pravidelne zúčastňujú **prípadových konferencií**, ktoré organizuje ÚPSVaR Žilina. Prípadová konferencia slúži ako jeden z nástrojov pomoci v systéme starostlivosti o ohrozené dieťa. Pomocou nej rodina a odborníci, ktorí s ňou spolupracujú, dokážu následne pružne reagovať na aktuálne potreby ohrozeného dieťaťa a daný typ problému, ktorý v rodine dlhodobo pretrváva. Je to jeden z hlavných nástrojov pre vytvorenie atmosféry spolupráce s rodinou a objavenie potenciálu pre kreatívne hľadanie nových riešení. Pomáha rozložiť zodpovednosť za prípad tým, že každý zo zúčastnených subjektov má svoju stanovenú úlohu a zodpovednosť za jej naplnenie. Súčasne tento nástroj dáva možnosť účinnej kontroly. Účelom je rýchle a úplné vyhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny s cieľom nájsť optimálne riešenie. Na týchto pracovných stretnutiach sú zúčastnené všetky spolupracujúce a zainteresované subjekty.

Účasť zamestnancov referátu sociálnoprávnej ochrany a sociálnej pomoci a zamestnancov komunitných centier na **stretnutiach rodinného kruhu (SRK)** je taktiež jednou z neoddeliteľných súčastí výkonu činností sociálnoprávnej ochrany. SRK predstavujú osvedčený spôsob posilnenia alebo obnovy rodinných vzťahov a zároveň vytvárania podporných vzťahov v prospech dieťaťa. Stretnutia rodinného kruhu (SRK) sú jednou z metód na riešenie krízových situácií v rodine. Spájajú širšiu rodinu, blízkych a odborníkov, aby spoločne participovali na tvorbe plánu ochrany dieťaťa a sanácie rodiny, čím sa posilňuje zodpovednosť a hľadajú sa autentické riešenia. Tento prístup je osvedčeným modelom práce s ohrozenými rodinami. Je to efektívny spôsob komplexného vyhodnotenia situácie v rodine dieťaťa, aktivizácia a využitie potenciálu širokej rodiny, blízkych osôb spoločne so všetkými profesionálmi, ktorí sú so životom dieťaťa alebo rodiny určitým spôsobom prepojení (učitelia, lekári, prípadový a terénny sociálny pracovník, psychológ, akýkoľvek odborník, ktorý je do života dieťaťa a jeho rodiny zaangažovaný). Výsledkom stretnutia rodinného kruhu je, že členovia rodiny sami navrhnu riešenia na vyriešenie svojich problémov, tak aby bola kvalita života dieťaťa v rodine výrazne zlepšená.

Mesto Žilina je od roku 2025 členom **Platformy potravinovej pomoci Slovensko (PPPS)**. PPPS je združenie organizácií, ktorého cieľom je znížiť plytvanie potravinami a efektívne redistribuovať prebytky osobám v núdzi. Platforma bola založená spoluprácou 8 organizácií (Červený kríž, Potravinová banka, Free Food, Caritas, Vagus, Depaul, Jeden rodič, Incien, Free Food a Circular Slovakia) na podporu férového systému darovania potravín z maloobchodu a výroby. Hlavným poslaním a cieľom je zastaviť alebo obmedziť plytvanie s potravinami a následná pomoc osobám v núdzi.

Činnosti PPPS sú zamerané na environmentálno-sociálne riešenie potravinových prebytkov. Platforma sa usiluje o vytvorenie priaznivého legislatívneho a praktického prostredia pre darovanie potravín, aby sa predišlo ich zbytočnej likvidácii. PPPS je kľúčovým partnerom Ministerstva vnútra SR na projekte REDIPOM „*Vytvorenie návrhu jednotného systému redistribúcie potravinovej pomoci*“, ktorého cieľom je mapovanie potrieb a návrh systému, ktorý prepojí darcov (napr. obchodné reťazce) s charitatívnymi organizáciami. Predmetný projekt má ambíciu priniesť systémovú zmenu, ktorá zlepši životnú úroveň mnohým obyvateľom v rámci Slovenska. Vybudovanie stabilnej štruktúry redistribúciu potravinových prebytkov prispeje k sprístupneniu výživovo hodnotných potravín aj ľuďom v núdzi. Partner projektu (PPPS) realizuje aktivity zamerané na samotný obsah projektu, spojený s mapovaním, návrhom jednotného systému redistribúcie potravinovej pomoci atď.

V roku 2025 sa zamestnanci Mestského úradu Žilina zúčastnili na multidisciplinárnych stretnutiach organizovaných prostredníctvom národného projektu *Spoločne za detstvo bez násilia pre všetky deti* s témami ako *Nahlasovanie násilia na deťoch samotnými deťmi, Kyberšikanovanie - uvedomenie si jeho nebezpečnosti a trestnoprávných následkov, Návykové látky v kontexte násilia páchaného na deťoch*.

Vo februári 2024 bola koordinátorom prevencie a sociálnej inklúzie zriadená pracovná skupina „**Prevencia a duševné zdravie**“, ktorá sa stretáva pravidelne na mesačnej báze. Skupinu tvoria odborníci a zástupcovia organizácií: Centrum poradenstva a prevencie (CPP), Súkromné CPP Strečno, IPečko (anonymná psychologická pomoc ľuďom v kríze), Detské krízové centrum Náruč, Odbor prevencie kriminality – Informačná kancelária Žilina, Mestská polícia, Policajný zbor, ako aj odbor školstva a odbor sociálny a bytový MsÚ Žilina. Pracovná skupina zabezpečuje výmenu informácií, reaguje na aktuálne podnety z mesta a spolupracuje najmä so školskými podpornými tímami (ŠPT). Zároveň vytvára priestor pre odborný rast, prepája relevantných aktérov a podporuje zvyšovanie povedomia v oblasti prevencie a duševného zdravia.

4.3 Podpora dobrovoľníctva

Dobrovoľníctvo predstavuje činnosť vykonávanú v prospech iných, na základe slobodného rozhodnutia, vo voľnom čase a bez nároku na odmenu. Mesto Žilina aj v priebehu roka 2025 zabezpečovalo dobrovoľnícku činnosť prostredníctvom Diecéznej charity Žilina.

V rámci svojich dobrovoľníckych aktivít Diecézna charita Žilina poskytuje sociálne služby zamerané na zabezpečenie nevyhnutných podmienok, na uspokojenie základných životných potrieb a na poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva. Konkrétnou dobrovoľníckou činnosťou je sprevádzanie klienta (pri vybavovaní úradných záležitostí alebo návšteve lekára), zdieľanie každodenného života klienta, prechádzky, osobné rozhovory alebo spoločná modlitba. Medzi dobrovoľníckou činnosťou je zahrnutá aj pomoc pri príprave a výdaji stravy v priestoroch diecéznej charity, upratovanie spoločných priestorov v charite, návšteva squatov (pravidelne dvakrát týždenne) a zabezpečenie vhodného ošatenia.

Mesto Žilina podporuje aj dobrovoľnícku činnosť, ktorá je realizovaná priamo aj v komunitných centrách. Dobrovoľníctvo v týchto zariadeniach predstavuje kľúčový nástroj na rozvoj komunit a poskytovanie pomoci zraniteľným skupinám. V rámci rozširovania týchto aktivít oslovili zamestnanci KC Žilinskú univerzitu, Bilingválne gymnázium T. Ružičku, Gymnázium Kráľovnej pokoja, Obchodnú akadémiu, SOŠ Sv. Jozefa Robotníka, Gymnázium Veľká Okružná a Súkromnú škola umeleckého priemyslu v Žiline s cieľom osloviť potenciálnych dobrovoľníkov z radov študentov. Komunitné centrá sa zameriavajú aj na zapájanie miestnych obyvateľov do riešenia problémov vo svojom okolí. Dobrovoľnícka činnosť je nenahraditeľná aj pri príprave a organizácii rôznych podujatí, doučovaní detí, organizovaní voľnočasových aktivít, krúžkov alebo detských táborov. Dobrovoľníctvo v komunitných centrách umožňuje obyvateľom zmysluplne využiť čas, získať nové skúsenosti a priamo prispieť k zlepšeniu života vo svojej komunite.

2. Cieľová skupina: Rodina a deti

1. Rodina s deťmi do troch rokov

1.1 Podpora skvalitnenia služieb v zariadeniach starostlivosti pre deti do troch rokov veku dieťaťa

Mesto Žilina má zriadené dve Zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa - Veľká Okružná 82, Žilina a Puškinova 14, Žilina. Mestské zastupiteľstvo v roku 2024 schválilo prijatie investičného úveru na odstránenia havarijných stavov nehnuteľností vo vlastníctve mesta Žilina, ktoré nie je aktuálne možné financovať zo schváleného bežného rozpočtu mesta. Z uvedeného úveru boli vyčlenené finančné prostriedky na rekonštrukciu Zariadeniach starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa Puškinova 14. V uvedenom zariadení je od 01.09.2024 prerušená prevádzka. Prvá etapa rekonštrukcie budovy začala 10/2025, cieľom ktorej je rekonštrukcia vonkajších aj vnútorných rozvodov vody a kanalizácie, kompletná výmena podlahových krytín, obkladov a omietok, rekonštrukcia elektroinštalácie a výmena led svietidiel, rekonštrukcia sociálnych zariadení a kuchyne a vybudovanie imobilného sociálneho zariadenia.

Druhá etapa rekonštrukcie by mala byť realizovaná v rámci predloženého projektu „Znižovanie energetickej náročnosti budovy DJ Puškinova, Žilina“. Predmetom projektu je rekonštrukcia a zníženie energetickej náročnosti zariadenia. Navrhovanými stavebnými úpravami dôjde k zlepšeniu celého objektu po energetickej, technickej, prevádzkovej ako aj architektonickej stránke.

1.2 Podpora komunitných aktivít

Podporu komunitného života vnímame ako jednu z dôležitých úloh v sociálnej oblasti. Naším cieľom je, aby obyvatelia všetkých vekových kategórií mali miesto, kde sa môžu stretávať, učiť sa nové veci a vzájomne si pomáhať. Komunitné aktivity preto realizujeme spoločne v našich komunitných a denných centrách aj v organizáciách, s ktorými spolupracujeme.

Tieto aktivity sú dôležité najmä preto, že vytvárajú živý spoločenský priestor, ktorý spája všetky generácie. Tradičné akcie, ako sú fašiangové sprievody, vianočné besiedky, športové dni či varenie spoločnej kapustnice, dopĺňame o spoločne strávený čas na poznávacích výletoch za krásami našich hradov, návštevami divadiel a rôznych kultúrnych podujatí. Práve toto sú momenty, kedy sa rúcajú bariéry a ľudia k sebe nachádzajú cestu cez spoločné zážitky, hudbu alebo spoločenské hry.

Pre mesto je dôležité aj spájanie generácií. Vidíme to v praxi, keď seniori z našich centier učia deti z materských škôl staré remeslá alebo im chodia čítať rozprávky. Deti im za to prinášajú novú energiu a radosť prostredníctvom svojich vystúpení.

Okrem spoločenských zážitkov sa zameriavame na to, aby deti aj dospelých získali praktické veci potrebné pre dnešnú dobu. Ide napríklad o správne narábanie s rodinnými peniazmi či bezpečné používanie internetu, vzdelávanie v oblasti prevencie podvodov u seniorov no dôležitou súčasťou je aj vzdelávanie mamičiek v oblasti výchovy a starostlivosti o deti. Cez preventívne prednášky a odborné diskusie pomáhame predchádzať krízovým situáciám v rodinách. Spoločná práca pri skrášľovaní okolia, upratovanie v blízkosti bytoviek či parkov navyše učí všetky generácie vážiť si prostredie, v ktorom žijú.

2. Rodina v kríze

1.1 Podpora samostatného bývania

Mesto Žilina disponuje 1 084 nájomnými bytmi, čo v prepočte na počet obyvateľov predstavuje najvyšší podiel spomedzi všetkých krajských miest. Napriek tomuto prvenstvu zostáva nedostatok dostupného bývania pretrvávajúcim problémom. Mestský bytový fond sa sústreďuje najmä na sídliskách Hájik a Solinky, ako aj na uliciach Košická a Predmestská. Špecifickú súčasť fondu tvoria byty rôznych kategórií na Bratislavskej ulici, kde je v súčasnosti koncentrovaná prevažná časť marginalizovanej rómskej komunity mesta.

Mesto Žilina evidovalo, k 31.12.2025, v poradovníku žiadostí o pridelenie nájomného bytu 192 žiadateľov. Nájomné byty, vo vlastníctve mesta, sa v roku 2025 prideliť v súlade s VZN č. 5/2021 o prideliťovani nájomných bytov pre sociálne účely vo vlastníctve mesta Žilina v platnom znení. V sledovanom období, rok 2025, bolo pridelených 45 bytov, z toho:

- podľa Čl.4 ods.1 písm. a) – podľa poradia v poradovníku žiadateľov o pridelenie nájomného bytu – 18 bytov
- podľa Čl. 4 ods. 1 písm. b) – na základe odporúčaní Komisie sociálnej, zdravotnej a bytovej – 12 bytov
- podľa Čl. 5 ods. 1 – osobitný zreteľ – 0 bytov
- podľa Čl. 10 – výmena bytov – 10 bytov
- podľa Čl. 11 – zvlášť odôvodnené prípady – 5 bytov.

V rámci podpory bývania sa mesto Žilina zapojilo do výzvy Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky s názvom *Zavádzanie housing-led prístupov so sprievodnými opatreniami na zabezpečenie dostupného bývania* a od 01.04.2025 realizuje projekt Zabezpečenie dostupného bývania v meste Žilina, ktorý je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu. Hlavným cieľom projektu je zabezpečenie a sprostredkovanie cenovo dostupného, udržateľného a samostatného bývania spolu s priebežným vykonávaním potrebných sociálnych intervencií a odbornej pomoci. Pomoc je zameraná na ohrozené skupiny ľudí, ktorými sú seniori ako fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii, sociálne znevýhodnené rodiny s deťmi a domácnosti ohrozené stratou bývania, domácnosti v hmotnej núdzi a domácnosti vystavené riziku príjmovej chudoby. Realizácia projektu je nastavená na obdobie 3 rokov a je vykonávaná 2 odbornými sociálnymi pracovníčkami a asistentom pre sociálnu inklúziu. Rozsah projektu je stanovený pre max. 20 účastníkov (jednotlivcov alebo rodiny) a na zabezpečenie max. 20 bytových jednotiek (komerčných nájomov) na území mesta Žilina, vrátane poskytovania príspevku na úhradu časti nájmu na max. 22 mesiacov.

V rámci realizácie projektu sa v roku 2025 mestu podarilo zaradiť do projektu celkovo 20 účastníkov (5 jednotlivcov a 15 rodín). Pre 5 účastníkov bol v sledovanom období zabezpečený komerčný nájom (1 jednotlivec a 4 rodiny) a ostatní účastníci boli v procese stabilizácie ich finančnej a životnej situácie, ktorý predchádza vyhľadaniu a zabezpečeniu vhodného bývania.

Realizáciou projektu mesto očakáva zlepšenie sociálno-ekonomického postavenia účastníkov projektu v dôsledku poskytovania sociálnej práce, zabezpečenia dostupného bývania a poradenských služieb. Účastníci projektu majú k dispozícii poradenstvo v kľúčových oblastiach za účelom odstránenia všetkých negatívnych aspektov. Vďaka finančnej podpore bývania sa zlepšili ich ekonomické postavenie, ktoré býva často kritickým prvkom pri zlepšovaní ich životnej úrovne.

1.2 Aplikácia terénnych vzdelávacích a preventívnych programov zameraných na užívanie drog

Preventívne opatrenia zamerané na užívanie drog a iných omamných látok mesto Žilina zabezpečuje prostredníctvom preventívnych aktivít Mestskej polície Žilina. V roku 2025 oddelenie prevencie MP Žilina zrealizovalo 44 vzdelávacích preventívnych aktivít pre 1102 žiakov a študentov. Aktivity boli vo väčšej miere zamerané na problematiku užívania drog. V uvedenom počte je zahrnutá aj prednáška na túto tému pre žiakov Špeciálnej základnej školy J.M.Hurbana, ktorú navštevujú aj deti z marginalizovaných skupín. Súčasťou preventívnych aktivít boli zároveň aj odborné prednášky zamerané na bezpečnosť v cestnej premávke, problematiku kyberšikany a prednášky s témou trestnoprávna zodpovednosť detí a mládeže.

Preventívne aktivity boli prostredníctvom komunitných centier, v pôsobnosti mesta Žilina, v roku 2025 zrealizované v spolupráci s Políciou SR, odbor prevencie. K problematike prevencie bola konkrétne zrealizovaná prednáška a aktivity s deťmi z MRK zamerané na slušné správanie sa, prednáška a aktivity zamerané na užívanie návykových látok a riziká spojené s ich užívaním, prednáška a aktivity s deťmi z MRK zamerané na dopravnú výchovu. V spolupráci s organizáciou Človek v ohrození boli zrealizované aktivity ako napr. Projekt ROZZUM, ktorý je zameraný na rozvoj základných zručností osôb s nízkym vzdelaním. Cieľom je zvýšiť celkovú úroveň čitateľskej, matematickej a digitálnej gramotnosti. V rámci sociálneho poradenstva zamestnanci mesta podľa potreby poskytujú informácie ohľadom negatívnych dopadov užívania alkoholu, drog a iných omamných látok.

3. Podpora rodín a medzigeneračné spolužitie

1.1 Vznik komunitných centier / denných centier na území mesta Žilina

Táto úloha nebola v sledovanom období splnená.

Cieľová skupina: Seniori

1. Sociálne služby v domácom prostredí

1.1 Rozširovanie kapacít opatrovateľskej služby úmerne k dopytu a požiadavkám

Mesto Žilina si aj v roku 2025 zachovalo ako kľúčovú prioritu rozvoj domácej opatrovateľskej služby. Hlavným cieľom je umožniť občanom odkázaným na pomoc zotrvať v ich prirodzenom domácom prostredí, čím mesto zabezpečuje, aby pomoc prichádzala priamo k človeku. V uplynulom roku tento výkon zabezpečovalo v priemere 60 opatrovateľiek, ktoré sa starali v priemere o 168 klientov. Šesť z nich popri priamom opatovaní zabezpečovalo aj rozvoz obedov.

Práca opatrovateľky sa nesústreďuje len na základné úkony, ale na celkové zvyšovanie kvality života s dôrazom na individuálny prístup a zachovanie ľudskej dôstojnosti. Pod odborným vedením sú klienti motivovaní k sebastačnosti v aktivitách, ktoré ešte zvládajú – či už ide o obliekanie, hygienu alebo stravovanie. Súčasťou starostlivosti je však aj dôležitá psychosociálna podpora, ako sú spoločné rozhovory, čítanie kníh či prezeranie rodinných albumov, ktoré pomáhajú udržiavať mentálnu sviežosť.

Pri mobilných klientoch opatrovateľky podporujú ich pohybovú aktivitu formou prechádzok, zatiaľ čo u imobilných osôb sa zameriavajú na precíznu osobnú hygienu, správne

polohovanie a prevenciu dekubitov. Cieľom mesta je, aby bol výkon opatrovania založený na hlbokej vzájomnej dôvere a stal sa prirodzenou, citlivou súčasťou každodenného života klienta.

V súvislosti so skvalitnením a zefektívnením zabezpečovanej starostlivosti o občanov so zdravotným znevýhodnením a občanov v dôchodcovskom veku sa mesto Žilina od 01.01.2024 zapojilo do národného projektu „Podpora opatrovateľskej služby“. Projekt je realizovaný pod záštitou MPSVaR SR a je financovaný z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Cieľom projektu je poskytovanie terénnej opatrovateľskej služby v domácom prostredí, aby sa zabezpečilo zotrvanie občanov v prirodzenom domácom prostredí za účelom zlepšenia kvality života občanov odkázaných na pomoc inej osoby.

V sledovanom období roku 2025 získalo mesto Žilina v rámci realizovaného projektu finančné prostriedky vo výške 383 407,57 EUR. Tieto zdroje boli v plnej miere využité na pokrytie výdavkov bezprostredne súvisiacich s poskytovaním domácej opatrovateľskej služby.

1.2 Zabezpečenie opatrovateľskej služby počas víkendov a sviatkov

Táto úloha nebola v sledovanom období splnená

1.3 Zvýšenie dostupnosti dovozu stravy a zvýšenie kvality stravovania v jedálňach

Mesto Žilina aktívne rieši potreby občanov s ťažkým zdravotným postihnutím, nepriaznivým zdravotným stavom alebo seniorov, ktorí už nie sú schopní si stravu zabezpečiť sami. Táto podpora je realizovaná prostredníctvom donášky stravy do domácností a prevádzkou vlastných stravovacích zariadení. V pôsobnosti mesta sú aktuálne zriadené dve jedálne (Nám. J. Borodáča 1, Lichardova 44) a výdajňa stravy A. Kmeť'a 38.

V sledovanom období roku 2025 mesto Žilina evidovalo celkovo 1 765 stravníkov. Celkovo bolo v roku 2025 pripravených 182 021 obedov, pričom mesačný priemer vydaných obedov predstavoval 800 porcií. Z celkového objemu bolo 85 887 obedov doručených priamo do domácností prijímateľov. Tento rozvoz bol operatívne zabezpečovaný šiestimi motorovými vozidlami. Mesto Žilina eviduje o túto sociálnu službu dlhodobý zvýšený záujem.

V snahe o zvyšovanie hygienických štandardov, kvality stravovania, bezpečnosti a efektivity práce personálu prebehli v roku 2025 v zariadeniach rozsiahle rekonštrukcie a nákup moderných technológií.

V objekte na Námestí J. Borodáča bola v roku 2025 zrealizovaná komplexná rekonštrukcia elektroinštalácie v celkovej hodnote 48 591,96 € s DPH. Práce zahŕňali vybudovanie novej elektrickej prípojky s umiestnením elektromera v exteriéri pre zabezpečenie voľného prístupu, ako aj kompletnú obnovu rozvádzačov a vnútorných rozvodov. V rámci modernizácie sa navýšila kapacita ističov a podľa požiadaviek personálu bol doplnený potrebný počet elektrických zásuviek. Vybavenie jedálne bolo v roku 2025 doplnené o moderné technologické zariadenia: elektrický ohrievací výdajný vozík, konvektomat a výkonný krájač zeleniny. Táto investícia do gastro techniky výrazne zvyšuje kvalitu a efektivitu prípravy pokrmov. Súčasne bola realizovaná úprava výdajného okna vrátane výmeny skiel za číre, čo zabezpečilo lepší vizuálny kontakt medzi personálom kuchyne a stravníkmi a celkovo skultúrnilo proces výdaja stravy.

V objekte denné centra a výdajne stravy A. Kmeť'a 38 bola v roku 2025 realizovaná stavebná úprava existujúcej elektroinštalácie v celkovej hodnote 72 384,20 € s DPH. Práce zahŕňali kompletnú výmenu silnoprúdových a slaboprúdových rozvodov vrátane novej NN prípojky s meracím rozvádzačom v oplotení. Úprava vodovodných rozvodov v kuchynskej

časti, stavebné úpravy: nové podlahy, obklady, stierky, vysprávkky stien a maľovky a inštalácia moderných a energeticky úsporných svetidiel.

Všetky realizované opravy a nákupy nových spotrebičov smerovali k vytvoreniu dôstojného, moderného a bezpečného prostredia, ktoré zodpovedá aktuálnym nárokom na poskytovanie sociálnych služieb.

2. Sociálne služby v zariadeniach

2.1 Zariadenie opatrovateľskej služby

2.2 Zriadenie zariadenia pre seniorov

V roku 2024 vypracoval Útvar hlavného architekta Žilina úvodnú štúdiu na vybudovanie zariadenia pre seniorov s kapacitou 12 miest (ZPS/ZOS) v mestskej časti Budatín formou rekonštrukcie bývalej materskej školy.

Na základe júnového stretnutia s obyvateľmi v roku 2025 sa definoval dopyt po konkrétnych službách, čo viedlo k úprave pôvodnej štúdie. Tá bola následne zosúladená s podmienkami výzvy č. PSK-MPSVR-053-2024-ITI-EFRR, pričom prebehli konzultácie s odborníčkou z FAD STU aj s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Po zapracovaní pripomienok do projektového zámeru sa spustil proces výberu spracovateľa projektovej dokumentácie prostredníctvom verejného obstarávania.

3. Aktívne starnutie

3.1 Skvalitňovanie a vytváranie podnetného prostredia v denných centrách

V rámci denných centier sa poskytuje sociálna služba počas dňa osobám, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzickým osobám s ťažkým zdravotným postihnutím či nepriaznivým zdravotným stavom, ale aj rodičom s deťmi alebo starým rodičom s vnúčatami.

Cieľom činnosti týchto centier je zvyšovanie kvality života cieľových skupín prostredníctvom rozmanitých aktivít, ktoré účinne zabraňujú sociálnej izolácii a aktívne podporujú proces zdravého starnutia. Prostredníctvom aktivít v denných centrách sú systematicky uspokojované kultúrne a spoločenské potreby klientov, pričom dôraz sa kladie aj na podporu ich individuálnych osobných záujmov a voľnočasových záľub.

Mesto Žilina má aktuálne vo svojej pôsobnosti zriadených šesť denných centier, ktoré svojou činnosťou výrazne prispievajú k skvalitneniu života žilinských seniorov a k eliminácii ich sociálneho vylúčenia. Okrem nich má mesto zriadené aj jedno denné centrum zamerané na aktivity pre rodičov s deťmi.

Hlavným poslaním a spoločným menovateľom činnosti všetkých týchto centier je podnecovať užívateľov sociálnej služby k aktivite, napomáhať ich integrácii do spoločenského života a zbavovať ich pocitu osamelosti.

Mesto Žilina tento proces podporuje nielen organizačne, ale aj pravidelnými finančnými príspevkami, ktoré sú určené na samotnú prevádzku priestorov, ako aj na realizáciu konkrétnych záujmových aktivít organizovaných v ich priestoroch.

Denné centrum Dedinská 1, Žilina-Strážov

Prevádzková doba denného centra je v pracovných dňoch od 10:00-16:00. Centrum má 50 členov, pre ktorých pripravilo aj v roku 2025 ponuku voľnočasových a spoločenských aktivít, ktoré im umožňovali tráviť čas zmysluplne, aktívne a v priateľskom prostredí. Počas týždňa sa pravidelne organizovali stretnutia, kde sa seniori zapájali do rôznych spoločenských

hier, ako napríklad Človeče, nehnevaj sa, karty, šach alebo viedli rozhovory pri káve či čaji a spoločne si čítali časopisy.

V prípade potreby je denné centrum nápomocné aj pri riešení problémov svojich členov alebo registráciách, či kompletizovaní žiadostí a úradných dokumentov. Pre členov centra, ktorí prejavili záujem bol zabezpečený aj kurz zameraný na základné zručnosti pri práci s počítačom. Získanie týchto nových zručností im zabezpečí ľahšiu orientáciu v moderných technológiách a rozšíri obzor vnímania a prežívania.

Významným momentom bolo marcové stretnutie s ministrom práce a sociálnych vecí v DC Bytčica. V apríli 2025 sa členovia zúčastnili podujatia *Deň Európy* na Žilinskej univerzite v Žiline. V októbri 2025 boli v dennom centre zorganizované prednášky na aktuálnu tému - „Prevencia pred digitálnymi podvodmi“ a odborný výklad p. Hirnera zameraný na starostlivosť o záhradu a okrasné dreviny.

V rámci tvorivých dielní členovia centra využili aj svoju kreativitu výsledkom čoho boli dekorácie ako vianočné sviečky, výrobky zo šúpolia, špagátu, či veľkonočné dekorácie vyrobené drôtkovou technikou. Výsledky a výtvary celoročnej práce členov denného centra boli prezentované na predvianočnej výstave ručných prác.

Denné centrum naďalej rozvíja spoluprácu s miestnou materskou školou, čo sa prejavilo aj účasťou detí na spoločných tvorivých dielnach alebo kultúrnych vystúpeniach. Naopak, seniori podporili deti z materskej školy počas športových hier a osláv MDD. K spoločenským podujatiam patrilo posedenie s primátorom mesta, priateľské stretnutie s členmi Denného centra A. Kmeťa a oslava Mesiaca úcty k starším.

V rámci spoznávania regiónov denné centrum Strážov zorganizovalo autobusový zájazd do Kremnice, výlet na Hradisko a návštevu Budatínskeho zámku spojenú s remeselnými dielnami. Členovia centra sa zúčastnili na Festivale seniorov v Žiline a taktiež tradičnej akcie, ktorou je opekanie v prírode, konkrétne v Zádubní. Ako každý rok, aj v máji 2025 si členovia uctili pamiatku hrdinov kladením vencov k pomníku SNP v Strážove. Rok 2025 bol ukončený posedením pri vianočnej kapustnici. Všetky činnosti sú dokumentované v kronike denného centra.

V období od 14. apríla do 7. júla 2025 prešla budova denného centra komplexnou modernizáciou a stavebnými úpravami. Súčasťou prác bolo rozšírenie úžitkovej plochy odstránením priečky, inštalácia nového plynového kotla a výmena kuchynskej linky. Celý objekt bol vymalovaný (vrátane dverí a zárubní) a v záverečnej fáze prebehlo hĺbkové čistenie kobercov a čalúneného nábytku.

Denné centrum, Nám. J. Borodáča 1-Vlčince

Prevádzková doba denného centra je v pracovných dňoch od 9:00-17:00. Denné centrum poskytovalo v sledovanom období služby pre 145 členov. V rámci činnosti centra sa konajú pravidelné aktivity – stolný tenis a šachový krúžok, tvorivé dielne, nácvik hudobno-speváckeho súboru a športovo-pohybové činnosti.

Denné centrum aj v roku 2025 pokračovalo v krúžkovej činnosti, zorganizovalo množstvo tematických podujatí a tri výlety. V máji bola zrealizovaná cesta do slovensko-poľského pohraničia, v júni sa členovia denného centra zúčastnili exkurzie v Botanickej záhrade v Košiciach a navštívili výstavu Alfonsa Muchu v Piešťanoch.

V rámci prevencie bola denným centrom iniciovaná odborná beseda na tému „Podvody na senioroch“. Poznatky a informácie z besedy prispeli k zvýšeniu obozretnosti a opatrnosti seniorov pred podvodným konaním. Za účelom úpravy exteriéru denného centra sa klienti v priebehu roka zapájali do brigád. Klienti spoločne presádzali kvety, zrealizovali jarnú úpravu záhrady a okolia ako aj novembrovú prípravu exteriéru na zimné obdobie.

Klienti denného centra sa v mesiaci apríl zúčastnili návštevy tematickej výstavy „Veľká noc“. V rámci pravidelných stretnutí denné centrum pripravilo aj niekoľko hudobných posedení- karneval, Deň matiek a otcov, Mesiac úcty k starším a vianočné posedenie. Na niektoré stretnutia bola zabezpečený aj hudobný program v prevedení hudobnej skupiny ŠOK.

Významnou aktivitou denného centra je aj budovanie medzigeneračných vzťahov, v rámci čoho denné centrum privítalo, v mesiaci október a december, žiakov zo ZŠ Karpatská v Žiline.

Z dôvodu rekonštrukcie bolo denné centrum od júla zatvorené a od 22. septembra pokračovalo v plnom rozsahu svojich činnosti. V mesiaci september bola usporiadaná aj obľúbená akcia – varenie guláša na Chate pod Jedlovinou vo Varíne.

Denné centrum A. Kmet'a 38, Žilina

Prevádzková doba denného centra je v pracovných dňoch od 10:00-16:00. Denné centrum poskytuje služby pre 76 seniorov z mesta Žilina. V rámci činnosti centra sa konajú pravidelné aktivity – stretnutie výboru JDS, stretnutie členov s civilizačnými ochoreniami, skúška speváckeho súboru „Priatelia“, nácvik country tancov, nácvik tancov tanečnej skupiny Žilinské babenky a stretnutia členov z únie sluchovo postihnutých.

Denné centrum, počas roka 2025, zorganizovalo posedenie pri príležitosti oslava MDŽ, Mesiaca úcty k starším a predvianočné stretnutia: Mikulášska a vianočná kapustnica. Na Festivale seniorov v Žiline, pod hlavičkou denného centra, vystúpil spevácky súbor Priatelia, tanečný súbor Žilinské Babenky a Country súbor.

Denné centrum usporiadalo počas roka 2025 viaceré súťaže - v kartách, stolnom tenise či v hre SCRABBLE. V letných mesiacoch centrum pre svojich klientov realizovalo grilovanie a posedenie v záhrade centra a opekanie v prírode (Zádubnie a Babkov-Patúch) spojené s rôznymi pohybovými aktivitami.

V oblasti poznávania miest Slovenska a turistiky denné centrum zrealizovalo 6 výletov. Okrem lokálnych vychádzok na Hradisko (spojené s návštevou Rezortu SP - P. Sagan) a do Strážova (prehliadka nového mosta a návšteva partnerského DC Strážov), centrum zorganizovalo celodenný zájazd do Banskej Štiavnice. Členovia zájazdu navštívili Kalváriu, drevený betlehem a banské múzeum v prírode (štôlna Bartolomej).

Prostredníctvom aktivít denné centrum zabezpečuje aj rozvoj kreatívnych zručností prostredníctvom dvoch tvorivých dielní zameraných na veľkonočnú a vianočnú tvorbu (v spolupráci s JDS). V spolupráci s UNIZA, v rámci vzdelávania, sa členovia zúčastnili súťaže „Európsky parlament“ preventívnu prednášku o násilí páchanom na senioroch v spolupráci so spoločnosťou Telekom.

Členovia centra sa počas roka aktívne podieľali na údržbe centra a jeho okolia a to formou štyroch brigád zameraných na čistenie interiéru centra a jeho okolia. Z dôvodu rekonštrukcie bolo denné centrum, v období od 23.05.2025 do 25.07.2025, zatvorené. V centre sa rekonštruovala elektroinštalácia výmena svietidiel, maľovanie celej budovy. Vymenila sa kuchynská linka a obklad v kuchyni, plávajúca podlaha v celom centre. Dokúpili sa stoličky, žalúzie a sieťky na okná.

Denné centrum Dlhá 1, Žilina – Bytčica

Prevádzková doba denného centra je v pracovné dni od 13:00-17:00. Centrum má v evidencii 198 členov, pre ktorých má vytvorený každodenný program, ktorý je postavený na speváckom a tanečnom krúžku a systematickom tréningu pamäti prostredníctvom spoločenských a kartových hier (žolík, numerologické hry s kockami bez použitia kalkulačky).

V centre boli zrealizované aj tvorivé dielne zamerané na zachovávanie tradícií, najmä pri tvorbe veľkonočných a vianočných dekorácií.

Členovia denného centra, v roku 2025, pravidelne realizovali brigády na úpravu priestorov centra, Pamätnej izby a okolia pamätníka padlých v Bytčici. Centrum taktiež zorganizovalo pietne spomienky k výročiu SNP a oslobodenia Žiliny, ako aj tradičnú Vátru slobody a akciu Zvony.

Členovia viackrát navštívili predstavenia v Slovenskom národnom divadle v Bratislave, v rámci čoho sa zúčastnili operných aj baletných predstavení. Kultúrny program dopĺňali návštevy divadla v Spišskej Novej Vsi a účasť na medzigeneračnom stretnutí v Novej Synagóge v Žiline.

Rok 2025 bol pre členov centra mimoriadne bohatý na domáce aj zahraničné poznávacie cesty. Denné centrum zorganizovalo zájazd do Holandska a poznávací výlet „Zlatý trojuholník“. V rámci relaxácie a prevencie zdravia absolvovali členovia pobyty v Piešťanoch, Štóse, Nimnici a v Oravskej horárni. Členovia centra mali možnosť spoznávať krásy Slovenska aj prostredníctvom železničnej turistiky (Nitra, Danubiana Čuňovo, Remata).

Pravidelná turistika bola dopĺňaná náročnejšími trasami, ako výstup na Hrebienok, či návšteva Hradiska. Denné centrum organizovalo viaceré športové hry, vrátane turnaja v petanque (Memoriál R. Žideka) a rôznych podujatí v spolupráci s organizáciami ZŤP. Špeciálna pozornosť bola venovaná kurzu Nordic Walking a športovým hrám seniorov s vnúčatami.

V spolupráci s partnermi (UNIZA, MV SR, UPSVaR Žilina) realizovalo denné centrum vzdelávacie kvízy, testovania a dôležité preventívne prednášky zamerané na kriminalitu a bezpečnosť seniorov. Denné centrum v Bytčici aktívne spolupracovalo s Radou seniorov mesta Žilina a zúčastňovalo sa pracovných stretnutí s predstaviteľmi MPSVaR a poslancami.

Denné centrum, Ovocinárska 33, Žilina – Trnové

Prevádzková doba centra je v pracovné dni pondelok, streda a piatok v čase od 13:00-17:00. centrum má v evidencii 110 členov. Činnosť centra je charakteristická prepojením generácií, udržiavaním lokálnych tradícií a aktívnym dobrovoľníctvom v zameraní na udržiavanie a úpravu verejného priestranstva.

Denné centrum aktívne udržiava ľudové zvyky a to hlavne organizovaním fašiangového sprievodu obcou a tradičným „Pochovávaním basy“. V rámci mesiaca knihy členky centra (bývalé učiteľky) navštívili miestnu materskú školu, kde deťom čítali rozprávky, čím bol podporený rozvoj medzigeneračných vzťahov. Významnou súčasťou reprezentácie centra bola folklórna skupina Trnovčanka, ktorá svojím spevom sprevádzala pietne akty (kladenie vencov), či stávanie mája.

V oblasti spoločenského života centrum pripravilo posedenie k príležitosti MDŽ a slávnostné podujatie pri príležitosti Mesiaca úcty k starším, ktoré boli zorganizované v spolupráci s poslancami a za účasti primátora mesta. V júni 2025 denné centrum zrealizovalo kultúrny zájazd do Štátnej opery v Banskej Bystrici na predstavenie „Hello Dolly“.

Počas roka denné centrum zorganizovalo aj viacero poznávacích výletov, vrátane návštevy Ladového domu na Hrebienku, vlakového zájazdu do Českého a Poľského Tešína, návštevy jarmoku v Trnave a trhov v Poľsku. Členovia centra, v roku 2025, navštívili výrobu vianočných ozdôb v spoločnosti Okrasa v Čadci. V rámci lokálnej turistiky členovia centra navštívili viaceré vychádzky do Lesoparku, okolia Vodného diela a pravidelné prechádzky do okolitej prírody.

V oblasti osvetu centrum pre svojich členov pripravilo odbornú prednášku členky centra (lekárky) na tému bolestí chrbta a kĺbov a diskusiu zameranú na separovanie odpadu. Niektorí členovia denného centra pravidelne absolvovali cvičenia v telocvični miestnej

základnej školy. Členovia centra si tiež merali sily v súťažiach v spoločenských hrách a luštení krížoviek.

Členovia centra sa podieľali na úprave parku Sv. Juraja, okolia kostola, krížovej cesty a samotného centra. Prostredníctvom centra bola poskytnutá dobrovoľnícka pomoc futbalovému klubu pri organizácii dňa detí. Kalendárny rok 2025 centrum uzavrelo Mikulášskym posedením a posedením spojeným s varením vianočnej kapustnice.

Denné centrum, Borová 45, Žilina – Solinky (seniori)

Prevádzková doba denného centra je v pracovné dni od 10:00-17:00. Centrum má v evidencii 76 členov. Medzi pravidelne sa opakujúce aktivity centra určite patrí cvičenie jogy, ping-pong, stretnutia členov OZ Belasý motýľ, stretnutia členov Farebný Štvorlístok, nácvik speváckeho súboru, kurz country tancov a tvorivé dielne.

Denné centrum Solinky ponúka pre seniorov rôznorodú škálu aktivít a podujatí, ktoré počas roka zabezpečujú zmysluplné trávenie voľného času pre svojich návštevníkov. V rámci svojich aktivít zorganizovalo centrum, v roku 2025, viacero výletov, vrátane účasti na fašiangovom karnevale a posedenia, kurzu digitálnych zručností so študentami a turnaja v hraní žolíka. Členovia centra navštívili rôzne výstavy ako Veľkonočná výstava a vernisáž paličkovanej čipky v Makovickom dome v Žiline.

Kultúrny program obohatila návšteva operety v Banskej Bystrici, účasť na Dni Európy na UNIZA, kurz výroby zo šúpolia (s lektorkou) ako aj príjemné posedenie ku Dňu matiek.

Členovia centra sa aktívne zapájali do podujatí organizovaných mestom Žilina ako Stredoveký deň, Remeselné dielne a Deň seniorov.

Členovia centra sa zapojili do športových hier v Lesoparku, výletu na Vodné dielo a do športového dňa spojenom s varením guláša na Paľovej búde v Žiline. Ponuku zájazdov doplnil aj výlet do Tatranskej Lomnice a múzea TANAP-u, návšteva baletu Bolero v SND Bratislava a reprezentácia v súťaži Senior Európan na UNIZA.

Rok 2025 centrum tradične uzavrelo vianočným posedením, ktoré bolo príležitosťou na strávenie spoločných chvíľ a bilancovanie celého roka.

Denné centrum, Borová 43, Žilina – Solinky (matky s deťmi)

Prevádzková doba centra je v pracovné dni v čase od 9:00-16:00. Pre svojich členov sú pravidelné aktivity ako herňa, tvorivé minidielničky, MINIšéf v kuchyni a iné zaujímavé podujatia.

V roku 2025 sa v dennom centre zrealizovali zaujímavé aktivity zameraných na rodiny s deťmi, vzdelávanie rodičov a rozvoj zručností detí v rôznych vekových kategóriách. Dominantnou časťou programu boli pravidelné Tvorivé MINIdielničky a program MINIšéf v kuchyni, kde si deti, za účasti rodičov, rozvíjali svoju kreativitu a mali možnosť vyskúšať základy varenia. Pre staršie deti centrum organizovalo špecializované Tvorivé dielne zamerané na rozvoj kreativity a fantázie.

V oblasti vzdelávania a vedy v centre prebiehal krúžok Malí Einstein a tiež prednášky zamerané na zmyslové vnímanie. Literárne zručnosti a vzťah ku knihám rozvíjala aktivita Zážitkové čítanie, organizovaná v spolupráci s Mestskou knižnicou a tiež letný projekt Prečítané leto.

Činnosť centra plní dôležitú úlohu v oblasti prevencie a poradenstva. V centre sa uskutočnili odborné stretnutia s logopedičkou, psychologické diskusné stretnutia a workshopy ohľadom aromaterapie. Špecifickú podporu matkám poskytovali podporné stretnutia k téme dojčenia a stretnutia „nosiacich“ mamičiek. V rámci zdravotnej osvetly v centre prebiehala aktivita Čisté zúbky.

Centrum zorganizovalo aj komunitné a medzinárodné aktivity: pre ženy a dievčatá boli pripravené Ženské kruhy a stretnutia zamerané na osobný rozvoj a budovanie komúnit. Pôsobnosťou centra dochádza aj k rozvíjaniu širších vzťahov a to aj prostredníctvom Medzinárodného stretnutia materských centier.

Cieľová skupina: Osoby so zdravotným znevýhodnením

1. Debarierizácia

1.1 Podpora debarierizácie verejného priestranstva, budov a i

1.2 Podpora činnosti bezbariérovej komisie

Mesto Žilina, v rámci skvalitnenia života svojich občanov, nezabúda ani na osoby so zdravotným znevýhodnením. V roku 2020 bola zriadená bezbariérová komisia, úlohou ktorej je zabezpečiť odstraňovanie bariér a tým uľahčiť život osobám so zdravotným postihnutím. Pre mesto Žilina je veľmi dôležité aj začlenenie osôb s handicapom do bežného života, jednou z priorít je vytvárať prostredie, v ktorom sa môžu pohybovať samostatne a bezpečne a využívať služby, na ktoré majú nárok bez prekážok. Bezbariérová komisia zasadá v pravidelných intervaloch trikrát v roku. Ako základ pre činnosť bezbariérovej komisie slúži Pocitová mapa bariér. Tento dokument bol vypracovaný členmi zväzov a bežnými občanmi, ktorí označili konkrétne bariéry, s ktorými sa denne stretávajú.

V súvislosti s procesom debarierizácie mesto Žilina vyčleňuje z mestského rozpočtu finančné prostriedky, ktoré sú využívané výlučne na odstraňovanie bariér. V roku 2024 sa v rámci debarierizácie, podarilo odstrániť bariéry na autobusových zastávkach (sídliisko Solinky, Vlčince), chodníkov a obrubníkov a aplikovať bezbariérové prvky aj do rekonštrukcie podchodu železničnej stanice. Mesto Žilina, pri pravidelných úpravách a údržbe ciest a miestnych komunikácií prihliada na včlenenie bezbariérových prvkov nielen pre osoby s poruchou mobility, ale aj osoby so zmyslovým postihnutím.

Počas roka 2025 sa na území mesta, v rámci nemotorovej dopravy realizovala debarierizácia vo viacerých lokalitách. Predmetom realizácie týchto prác bolo zníženie obrubníka na priechodoch pre chodcov (alebo v miestach, kde je zvýšená intenzita chodcov), tak aby bol prechod plynulejší a bez výškových rozdielov medzi chodníkom a cestou. Debarierizačné práce realizovala spoločnosť Žilinské komunikácie a.s., ktorá je zmluvným dodávateľom letnej a zimnej údržby. Práce boli realizované v nasledovných lokalitách:

- Prielohy - debarierizácia obrubníkov za OC MAX - zbrúsenie obrubníkov, tak aby bol pohodlnejší prechod na chodník, na základe podnetov od občanov
- Veľká Okružná - znížený obrubník na priechode pre chodcov, ulica s tromi strednými školami, priechod pre chodcov sa nachádza pri jedálni a reštaurácii
- Debarierizácia na Ul. Veľký Diel - znížený obrubník, na základe podnetu od občanov
- Karpatská ul., sídlisko Vlčince - znížený obrubník pri priechode pre chodcov pri Centre sociálnych služieb Letokruhy
- Karpatská ul., sídlisko Vlčince - znížený obrubník v zákrute pri základnej škole, kde je vyššia intenzita chodcov

V roku 2025 bola úspešne zrealizovaná čiastočná debarierizácia budovy a areálu ZŠ Javorku v Žiline s celkovým rozpočtom 126160,09 EUR. Aktuálne prebiehajú práce na projekte „Zlepšenie prístupu k vzdelávaniu na ZŠ Jarná – debarierizácia“ v hodnote 166490,52 EUR, pričom stavba je nateraz v štádiu realizácie. Okrem toho boli v rámci stavebných úprav na MŠ

Námestie J. Boráča vybudované bezbariérové prvky, konkrétne prístupová rampa a sociálne zariadenia pre imobilných.

2. Podpora dostupnosti sociálnych služieb

2.1 Podpora poskytovania základného sociálneho poradenstva

Pracovisko klientskeho centra mesto zriadilo priamo v budove Mestského úradu Žilina a jeho chod je zabezpečený stálym zamestnancom. Činnosť klientskeho centra je prioritne zameraná práve na poskytovanie základného sociálneho poradenstva, posúdenia formy problému fyzickej osoby, rodiny a poskytnutie dostupných informácií a možnostiach riešenia situácie alebo odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci. Súčasťou základného sociálneho poradenstva je základná sociálna diagnostika zahŕňajúca posúdenie povahy problému jednotlivca, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci. Základné sociálne poradenstvo je nevyhnutnou súčasťou každej sociálnej služby poskytovanej podľa Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení Zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Mesto Žilina zabezpečuje základné sociálne poradenstvo aj prostredníctvom činnosti komunitných centier a zamestnancov odboru sociálneho a bytového.

2.2 Podpora tlmočnickej služby

Sprostredkovanie tlmočnickej služby je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe so zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje tlmočnická služba podľa §44, pri vykonávaní administratívnych úkonov, vedenie databázy fyzických osôb so zdravotným postihnutím odkázaných na komunikáciu prostredníctvom tlmočenia, tlmočníkov a záujemcov o vykonávanie tejto sociálnej služby, vykonávanie základného sociálneho poradenstva a školení.

Mesto Žilina, od roku 2018, upevnilo svoj status lídra v oblasti inkluzívnej komunikácie a to zavedením pravidelnej tlmočnickej služby do slovenského posunkového jazyka počas zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Žiline (MsZ). Zasadnutia sú verejné a osoba, ktorá je odkázaná na komunikáciu v slovenskom posunkovom jazyku má možnosť byť na zasadnutiach účastná. Toto opatrenie priamo reaguje na potreby komunity nepočujúcich a nedoslýchavých obyvateľov mesta, ktorí v minulosti nemali možnosť sledovať diskusie a rozhodovanie o kľúčových otázkach rozvoja mesta v reálnom čase.

Od roku 2020 mesto Žilina poskytuje aj prepis hovorenej reči jednotlivých zasadnutí MsZ v Žiline, ktorý si môžu občania pozrieť v archíve, s využitím titulkov. Okrem tlmočenia do slovenského posunkového jazyka v reálnom čase sa zameralo aj na občanov, ktorí slovenský posunkový jazyk neovládajú (seniori, integrovaní a pod.).

Mesto Žilina, v roku 2023, na svojich pracoviskách zabezpečilo 15 indukčných slučiek v spolupráci s občanmi so sluchovým znevýhodnením. Indukčná slučka je indukčný systém pre príjem signálu zvuku, ktorý poskytuje prístup k zariadeniam pre sluchovo znevýhodnené osoby. Záznam zvuku sa prenesie priamo do načúvacieho prístroja bez šumu na pozadí. Pri prepnutí načúvacieho prístroja do polohy „T“ budú občania v prístroji zreteľne počuť, čo im pracovník hovorí. Indukčné slučky zároveň uľahčia komunikáciu aj samotným zamestnancom samosprávy a iných inštitúcií. Pätnásť indukčných slučiek je k dispozícii v klientskom centre mestského úradu, vo veľkej zasadacej miestnosti, v priestoroch Dopravného podniku mesta Žilina a ŽILBYT-u, na pokladni mestskej plavárne, na zimnom štadióne a v ďalších mestských zariadeniach.

Mesto Žilina aj v roku 2025 zabezpečovalo tlmočnickú službu pri zasadaní mestského zastupiteľstva a hlavným zámerom bolo odstrániť komunikačnú bariéru pre sluchovo znevýhodnenú poslankyňu Mestského zastupiteľstva v Žiline. Zabezpečovaním tlmočnickej služby mesto Žilina umožňuje osobám so sluchovým znevýhodnením plnohodnotné zapojenie do verejného života.

V systéme poskytovania sociálnych služieb mesto Žilina, aj v roku 2025, zabezpečovalo sprostredkovanie tlmočnickej služby ako samostatnú odbornú činnosť prostredníctvom občianskeho združenia Asociácia nepočujúcich Slovenska Žilina. Táto služba zahŕňa viaceré aspekty – pomoc pri vykonávaní administratívnych úkonov, zabezpečenie tlmočníka, sprostredkovanie stretnutí medzi osobou s poruchou sluchu a tlmočníkom, vedenie databázy osôb so sluchovým postihnutím odkázaným na tlmočenie. V sledovanom období bol z rozpočtu mesta Žilina vyčlenený finančný príspevok v sume 8 847,36 EUR na podporu sprostredkovania tlmočnickej služby, ktorá bola vykonaná v počte 1000 hodín.

V súčasnosti je v našej komunite identifikovaná skupina obyvateľov so sluchovým postihnutím, ide o osoby, ktoré komunikujú slovenským posunkovým jazykom a osoby, ktoré využívajú artikulačné tlmočenie, alebo rôzne pomôcky, prostredníctvom ktorých sa čiastočne dorozumievajú (osoby s hluchou slepotou a osoby s ťažkou poruchou reči). Dostupnosť certifikovaných tlmočníkov je v regióne limitovaná, čo spôsobuje izoláciu týchto osôb pri riešení úradných záležitostí, návštevách lekára, či účasti na kultúrnom živote.

Strategickým cieľom v tejto oblasti je zabezpečiť dostupné a plynulé sprostredkovanie posunkovej reči pre všetkých odkázaných obyvateľov mesta so zámerom zvýšiť ich nezávislosť a kvalitu života.

Celkový prehľad využívania sociálnej služby – sprostredkovanie tlmočnickej služby

Mesiac	Počet klientov	Počet konzultácií	Počet hodín
Jún 2025	9	19	84
Júl 2025	9	22	92
August 2025	9	17	80
September 2025	9	20	84
Október 2025	22	50	180
November 2025	18	39	160
December 2025	18	25	88

3. Podpora začleňovania osôb so zdravotným znevýhodnením do pracovného procesu

3.1 Spolupráca pri zvyšovaní počtu zamestnancov sociálneho podniku

Mestský sociálny podnik je nástrojom, ktorý spája potrebu zamestnať znevýhodnených ľudí s potrebou zabezpečiť služby pre mesto efektívnejším a spoločensky zodpovednejším spôsobom. Zriadením mestského sociálneho podniku (MSP) vytvorilo mesto Žilina pracovné príležitosti pre osoby so zdravotným znevýhodnením. Hlavným cieľom je integrácia znevýhodnených a zraniteľných skupín obyvateľov na trh práce.

Prostredníctvom tejto pracovnej možnosti im mesto umožňuje uplatniť sa na trhu práce tým, že im vytvorí pracovné podmienky prispôbené ich nepriaznivému zdravotnému stavu. K 31. decembru 2025 zamestnával MSP ZA celkovo 21 osôb, z ktorých 16 bolo zdravotne znevýhodnených a 2 boli znevýhodnené iným spôsobom. Mestský úrad aktívne

komunikuje s MSP ZA s cieľom vzájomného informovania sa o možnostiach zamestnávania znevýhodnených, resp. zraniteľných zamestnancov.

Obdobie		Počet zamestnancov		Percento znevýhodnených a zraniteľných Osôb
od	do	celkom	z toho znevýhodnení podľa § 2 ods. 5 písm. b) bod 1. zákona č. 112/2018 Z. z.	
1.1.2025	31.1.2025	17	15	88,24 %
1.2.2025	28.2.2025	18	16	88,89 %
1.3.2025	30.6.2025	19	17	89,47 %
1.7.2025	30.9.2025	20	16	85 %
1.10.2025	31.12.2025	21	16	85,71 %

Podarilo sa vytvoriť pracovné miesto v oblasti administratívnej činnosti pre jednu zdravotne znevýhodnenú osobu. Taktiež sa podarilo rozšíriť činnosť v rámci spolupráce so Správou športových zariadení mesta Žilina, s.r.o. Tiež sa zrealizovalo vytvorenie jedného pracovného miesta v rámci marginalizovanej komunity na Bratislavskej ulici v Žiline a obnovilo sa poskytovanie upratovacích služieb v Zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, Veľká Okružná v Žiline.

Cieľová skupina: Osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením

1. Osoby bez domova

1.1 Aktualizácia počtu ľudí bez domova

Monitorovanie ľudí bez domova na Slovensku zahŕňa kombináciu mapovania ich výskytu, zdravotných skrýningov a technických prostriedkov, pričom cieľom je často konkrétna pomoc, zmapovanie situácie alebo zvýšenie bezpečnosti. Monitoring je zameraný predovšetkým na humanitárnu pomoc a integráciu, pričom sa snaží zviditeľniť potreby ľudí žijúcich na ulici.

Starostlivosť a monitorovanie ľudí bez domova zabezpečuje mesto Žilina prostredníctvom terénnej sociálnej práce Diecéznej charity Žilina - Dom charity Sv. Vincenta, Bratislavská 423/27 (DCH). V roku 2025 bola diecéznou charitou zabezpečená sociálna služba pre 322 osôb bez domova. Z tohto počtu bolo 233 mužov a 89 žien, pričom osôb s trvalým pobytom na území mesta Žilina bolo 203 a osôb mimo pobytu v meste Žilina bolo 119. Z celkového počtu 322 osôb bola poskytnutá pomoc pre 15 cudzincov a to konkrétne z Ukrajiny, Poľska a Českej republiky. Nocľah bol, v roku 2025, poskytnutý 193 klientom, z toho 147 mužom a 46 ženám. V roku 2025 bolo zaznamenaných 10 úmrtí klientov Diecéznej charity Žilina.

V rámci starostlivosti o osoby bez domova diecézna charita zastrešuje pomoc pri riešení ich problémov v rôznych oblastiach – v oblasti zdravotnej starostlivosti (komunikácia so všeobecnými a odbornými lekármi, doprovod do zdravotníckych zariadení a iné), vybavovanie úradných záležitostí (sprevádzanie na úradoch, pomoc pri kompletizovaní žiadostí a dokumentov), bývanie, zamestnanie, riešenie závislostí (alkohol, lieky, drogy, s psychiatrami klientov, CPLDZ Žilina, motivačné rozhovory), rozvoj finančnej gramotnosti, nácvik

pracovných zručností, materiálna pomoc (sprostredkovanie potravín a ošatenia, zabezpečenie inkontinenčných a iných zdravotných pomôcok pomôcok) a streetwork.

V rámci práce s osobami bez domova diecézna charita poskytuje aj špecializované sociálne poradenstvo, ktoré bolo v roku 2025 poskytnuté 233 klientom. Klienti DCH, v rámci rozvoja pracovných návykov, predávajú časopisy (Notabene a Cesta), tým im je poskytnutá možnosť privyrobiť si k invalidnému a starobnému dôchodku alebo dávke v hmotnej núdzi. DCH, v rámci svojej pôsobnosti, eviduje aj poštu a to pre klientov, ktorí uviedli ako svoju korešpondenčnú adresu diecéznu charitu. V roku 2025 túto službu DCH zabezpečila pre 99 klientov.

DCH úzko spolupracuje aj s Kongregáciou Sestier Matky Terezy v Žiline, ktoré poskytujú dočasné ubytovanie pre klientov, ktorí sú odkázaní na 24 hodinovú starostlivosť a čakajú na umiestnenie do zariadenia. DCH ďalej spolupracuje s políciou, súdmi, úradmi, špecializovanými zariadeniami a inými inštitúciami.

1.2. Zriadenie „ohrevne“ – nízkoprahová nocľaháreň

Uvedená aktivita sa v sledovanom období zatiaľ nerealizovala

1.3. Podpora terénnej sociálnej práce / streetwork

Streetwork je kľúčový pri nadväzovaní dôvery s ľuďmi, ktorí sú často vylúčení z iných foriem sociálnej pomoci. Tieto aktivity sú zamerané na lepšie porozumenie problematike bezdomovectva a efektívnejšie poskytovanie pomoci. Program streetwork je terénna sociálna práca zameraná na ľudí bez domova, poskytovaná priamo v teréne, kde sa ľudia bez domova zdržujú. Streetwork pre ľudí bez domova poskytuje akútnu pomoc, poradenstvo a sprevádzanie priamo v teréne, s cieľom zlepšiť ich situáciu a umožniť návrat do spoločnosti.

V sledovanom období, rok 2025, zabezpečilo mesto Žilina streetwork, prostredníctvom služieb terénnej sociálnej práce Diecéznej charity Žilina, pre 93 klientov. V rámci tejto formy sociálnej pomoci sú priebežne monitorované osoby bez domova a mapované lokality, kde sa tieto osoby zdržujú. Osobám bez domova je následne poskytované základné zdravotné ošetrovanie, základné sociálne poradenstvo až po sprostredkovanie lekárskej starostlivosti, v individuálnych prípadoch aj odvoz alebo privolanie záchranných zložiek.

Poslaním programu streetwork je zvýšiť kvalitu života ľudí žijúcich na ulici (squaty), znížiť riziká takéhoto spôsobu života a ponúknuť pomoc pri riešení konkrétnej životnej situácie. Súčasťou tohto druhu sociálnej pomoci je aj motivovanie k využívaniu nocľahárne a nízkoprahového centra, ak sa oslovené osoby dlhodobo neprihlásia v charite, je im následne doručené jedlo, ošatenie, prípadne spacie vaky a deky.

Terénny sociálny pracovník doručuje do lokalít, kde sa osoby bez domova zdržujú, aj ich osobnú poštu, v prípade, ak im je doručovaná na adresu DCH. V rámci streetwork terénni sociálni pracovníci úzko spolupracujú aj s mestskou políciou, ktorá je nápomocná pri prevoze klientov, dohľade pri výkone práce s osobami pod vplyvom alkoholu a iných omamných látok.

Na Mestskej polícii Žilina bola, od 01.11. 2025, vytvorená aj pozícia koordinátora pre prácu s ľuďmi bez domova. Táto funkcia vznikla s cieľom posilniť prácu v teréne, zrýchliť reakcie na podnety a zefektívniť pomoc ľuďom v núdzi. Cieľom je zlepšiť komunikáciu s ohrozenými skupinami obyvateľov a efektívnejšie riešiť situácie spojené s osobami bez domova na území mesta Žilina. Pozícia koordinátora pre prácu s ľuďmi bez domova pôsobí ako spojovací článok medzi osobami bez domova, MP Žilina, diecéznou charitou a sociálnymi službami, ktoré poskytuje mesto Žilina. Táto pozícia vznikla ako reakcia na potrebu komplexnejšieho prístupu k problematike bezdomovectva v meste.

Diecézna charita sa v roku 2025 po odbornej komunikácii s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR a odborom sociálnym a bytovým zapojila do výzvy TSP-01-2025, zameranej na terénnu sociálnu prácu s ľuďmi bez domova. Presun realizácie projektu pod Diecéznu charitu bol vyhodnotený ako strategicky najefektívnejšie riešenie, ktoré zabezpečilo kontinuitu služieb a lepšie prepojenie terénnej práce s existujúcimi nízkoprahovými zariadeniami. Predmetom podpory je výkon terénnej sociálnej práce s osobami zažívajúcimi bezdomovectvo, prípadne ohrozenými stratou bývania. Činnosť budú zabezpečovať traja terénni sociálni pracovníci, ktorých pôsobenie je financované z prostriedkov MPSVR SR.

2. Osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením

1.1 Aplikovanie systému „housing led“

Mesto Žilina sa zapojilo do výzvy Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR s názvom „Zavádzanie housing-led prístupov so sprievodnými opatreniami na zabezpečenie dostupného bývania“. Od 01.04.2025 realizuje projekt „Zabezpečenie dostupného bývania v meste Žilina“, ktorý je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu.

Hlavným cieľom projektu je zabezpečenie a sprostredkovanie cenovo dostupného, udržateľného a samostatného bývania spolu s vykonávaním sociálnych intervencií a odbornej pomoci. Pomoc je zameraná na ohrozené skupiny ľudí, ktorými sú seniori ako fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii, sociálne znevýhodnené rodiny s deťmi a domácnosti ohrozené stratou bývania, domácnosti v hmotnej núdzi a domácnosti vystavené riziku príjmovej chudoby.

Realizácia projektu je nastavená na obdobie 3 rokov a je vykonávaná 2 odbornými sociálnymi pracovníčkami a asistentom pre sociálnu inklúziu. Rozsah projektu je stanovený pre max. 20 účastníkov (jednotlivcov alebo rodiny) a na zabezpečenie max. 20 bytových jednotiek (komerčných nájmov) na území mesta Žilina vrátane poskytovania príspevku na úhradu časti nájmu na max. 22 mesiacov.

V rámci realizácie projektu v roku 2025 sa mestu podarilo zaradiť do projektu celkovo 20 účastníkov (5 jednotlivcov a 15 rodín). Pre 5 účastníkov bol v sledovanom období zabezpečený komerčný nájom (1 jednotlivec a 4 rodiny) a ostatní účastníci boli v procese stabilizácie ich finančnej a životnej situácie, ktorý predchádza vyhľadaniu a zabezpečeniu vhodného bývania.

Realizáciou projektu mesto očakáva dosiahnuť zlepšenie sociálno-ekonomického postavenia účastníkov projektu v dôsledku poskytovania sociálnej práce, zabezpečenia dostupného bývania a poradenských služieb. Vďaka finančnej podpore bývania salepší ich ekonomické postavenie, ktoré býva často kritickým prvkom pri zlepšovaní ich životnej úrovne.

Účastníkom projektu bude, počas realizácie projektu, poskytnutá potrebná sociálna intervencia a sprostredkované štandardné, cenovo dostupné, udržateľné a samostatné bývanie.

1.2. Podporovať činnosť komunitných centier

Mesto Žilina v rámci svojej zriaďovateľskej pôsobnosti prevádzkuje dve komunitné centrá – KC Bratislavská 8612 a KC Hájik na ulici Korzo 35. Okrem nich v obytnom dome na Košickej 2A funguje aj Kancelária terénneho sociálneho pracovníka. Prostredníctvom komunitnej práce sa mesto aktívne podieľa na zvyšovaní kvality života obyvateľov v znevýhodnených lokalitách. Hlavným poslaním týchto pracovísk je nielen zmiernovať

negatívne sociálne dopady, ale predovšetkým klásť dôraz na prevenciu, a tým predchádzať vzniku krízových situácií či sociálno-patologických javov.

Komunitné centrum „Na predmestí“, Bratislavská

V rámci výkonu terénnej sociálnej práce bolo v roku 2025 zrealizovaných celkovo 10 560 intervencií. Činnosť pracoviska zabezpečujú dvaja terénni sociálni pracovníci na plný úväzok a jeden na polovičný úväzok. V rámci odborného poradenstva a poskytovania sociálnych služieb pracovníci klientom sprostredkovali komunikáciu, informácie a sprievody do rôznych inštitúcií. Išlo najmä o súčinnosť s pediatrami, obvodnými lekármi, Mestským úradom v Žiline, VÚC, ÚPSVaR, Sociálnou poisťovňou, školskými zariadeniami, potenciálnymi zamestnávateľmi, ako aj s exekútormi, diagnostickými centrami či zariadeniami sociálnej starostlivosti.

V roku 2025 komunitné centrum pravidelne spolupracovalo s kľúčovými partnermi na rozvoji komunity. S organizáciou Človek v ohrození sa zameriavalo na zamestnávanie osôb z marginalizovaných rómskych komunít (MRK), analýzu trhu práce a nácvik pracovných zručností, vrátane prípravy životopisov a pohovorov. Spolupráca s o.z. Návrat bola orientovaná na sanáciu rodinného prostredia, individuálny rozvoj detí a ich prípravu na vzdelávanie. Oblasť voľnočasových aktivít a umeleckého rozvoja zastrešovala Súkromná základná umelecká škola Brosio, ktorá v rámci tanečnej a hudobnej výchovy zabezpečovala výučbu choreografií a hry na gitare.

Nad rámec pravidelnej činnosti centrum zrealizovalo viacero projektov, medzi ktoré patrilo zapojenie členov komunity do programu ROZZUM (v spolupráci s n.o. Človek v ohrození). Tento projekt, realizovaný formou série kurzov, sa zameriava na rozvoj základných zručností osôb s nízkym vzdelaním. Jeho cieľom je zvýšiť čitateľskú, matematickú a digitálnu gramotnosť účastníkov, čo priamo prispieva k ich lepšiemu uplatneniu na trhu práce a celkovému zvýšeniu kvality života.

V priestoroch komunitného centra sa uskutočnilo aj pracovné stretnutie s manažérkou hypermarketu Tesco, ktorého výsledkom je dohoda o spolupráci pri obsadzovaní pracovných pozícií klientmi centra. Naďalej aktívna zostáva aj spolupráca s Mestským sociálnym podnikom Žilina, ktorý vytvára nové pracovné príležitosti pre osoby z marginalizovaných skupín

V súčinnosti s Hotelovou akadémiou v Žiline sa podarilo zapojiť päť žien z marginalizovanej rómskej komunity (MRK) do odborného kurzu prípravy jedál a múčnikov. Počas niekoľkých stretnutí si účastníčky osvojili techniky prípravy rozmanitých pokrmov. Zamestnanci komunitného centra pravidelne zapájajú obyvateľov do čistenia lokality na Bratislavskej ulici, čo zahŕňa zber odpadu, úpravu vchodov obytných domov či orezávanie drevín.

Mimoriadne prínosnou bola v roku 2025 spolupráca so spoločnosťou Agát Sk s.r.o. Žilina, ktorá patrila k stabilným zamestnávateľom osôb z MRK. Úzka komunikácia medzi zamestnancami centra a spoločnosťou umožňuje operatívne riešiť výzvy v oblasti pracovného uplatnenia a efektívne hľadať nové možnosti zamestnávania členov komunity.

Terénne sociálne pracovníčky úzko spolupracujú so zamestnancami Centra pre deti a rodiny Bytča, predovšetkým pri zdieľaní informácií o rodinách, s ktorými sa pracuje metódou sanácie. Kľúčovým nástrojom v tomto procese je Stretnutie rodinného kruhu (SRK), ktoré napomáha k stabilizácii rodinného prostredia.

Významným krokom k skvalitneniu života v lokalite Bratislavská bola revitalizácia existujúceho futbalového ihriska. V rámci obnovy boli zakúpené nové siete na bránky a vykonaná celková úprava hracej plochy. Okrem materiálnych vylepšení sa centrum zameralo aj na odborný rozvoj; inšpiratívne stretnutie s kolegami z Veľkej Lomnice prinieslo cenné podnety

a nové návrhy, ktoré plánujeme zaviesť do praxe s cieľom ďalej zvyšovať kvalitu služieb pre našich klientov

Zamestnanci centra pravidelne asistujú pri kontrolách technického stavu bytových priestorov, najmä pri revíziách komínov a vykurovacích telies, ako aj pri dezinfekcii a deratizácii spoločných priestorov. Mimoriadnu dôležitosť mala krízová intervencia v októbri 2025, kedy po vypuknutí požiaru v jednom z obytných domov zamestnanci KC koordinovali evakuáciu obyvateľov do náhradných priestorov. Následne im poskytli krízovú pomoc a zabezpečili základné životné potreby vrátane ošatenia, stravy a potrebných liekov.

V rámci preventívnej práce s mládežou navštívili deti z komunity Hasičský a záchranný zbor v Žiline. Počas exkurzie absolvovali odborný výklad, prehliadku technických dielní a ukážku modernej hasičskej techniky, čo prispelo k ich osvete v oblasti požiarnej ochrany.

Mesto Žilina kladie dôraz na vzdelávanie detí a mládeže, preto komunitné centrum v tejto oblasti realizovalo viaceré zaujímavé aktivity a podujatia. Deti a mládež z MRK sa opakovane zapojili do workshopu „Mladý podnikavec“, ktorý je zameraný na zvyšovanie finančnej gramotnosti hrovou a prístupnou formou. V rámci podpory vzdelávania sú zamestnanci centra v pravidelnom kontakte s pedagógmi a vedením škôl, pričom aktívne pomáhajú pri adaptácii detí na školské prostredie a monitorujú ich dochádzku.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa Rómov sa v lokalite Bratislavská uskutočnilo kreatívne podujatie „Urban Sketcher“ (v spolupráci s n.o. Človek v ohrození). Zapojené deti mali možnosť kresbou vyjadriť svoje vnímanie okolitého prostredia a krajiny, v ktorej žijú, čím rozvíjali nielen svoj talent, ale aj vzťah k vlastnej komunite.

V rámci preventívnych opatrení mesto Žilina úzko spolupracovalo s odborom prevencie Polície SR. Pre deti a mládež z lokality Bratislavská boli zorganizované prednášky zamerané na zásady slušného správania, riziká užívania návykových látok a dopravnú výchovu. Získané vedomosti si deti z MRK následne prakticky overili na detskom dopravnom ihrisku na sídlisku Vlčince.

Dôležitým krokom k budovaniu zodpovednosti u mladých ľudí bola ponuka letných brigád (v spolupráci s n.o. Človek v ohrození). Táto iniciatíva im umožnila nielen zmysluplne tráviť voľný čas, ale najmä získať prvé reálne pracovné návyky a skúsenosti.

V spolupráci s Materským centrom Nezábudka sa podarilo zrealizovať sériu edukačných aktivít. Deti sa venovali environmentálnej výchove priamo v parku Frambor, objavovali tajomstvá vesmíru prostredníctvom tvorivých dielní a rozvíjali svoje logické myslenie pri interaktívnych vedeckých pokusoch.

Komunitné centrum pravidelne spolupracuje s občianskym združením Návrat Žilina, pričom aktivity sú zamerané najmä na doučovanie a motiváciu detí k domácej príprave na vyučovanie. V sledovanom období bola v spolupráci s týmto združením realizovaná aj artefietika – tvorivé kreslenie v prírode zamerané na rozvoj environmentálneho myslenia.

S cieľom popularizovať vedu a techniku navštívili zamestnanci centra spolu s deťmi priestory Žilinskej univerzity (UNIZA), konkrétne jej zážitkové centrum. Dôležitou súčasťou preventívnej činnosti zostáva aj podpora hygienických návykov. V rámci Festivalu zdravia sa v spolupráci so stomatologickou ambulanciou uskutočnila odborná prednáška o starostlivosti o detský chrup, ktorej sa zúčastnili deti z lokality Bratislavská.

V sledovanom období boli zamestnanci centra súčinní s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva (RÚVZ) pri realizácii európskeho projektu PARC. Ich úlohou bol výber vhodných respondentov na účely výskumu zameraného na zisťovanie vplyvu environmentálnej záťaže na organizmus detí.

Okrem odbornej činnosti zamestnanci v priebehu roka 2025 zorganizovali viaceré zbierky, vďaka ktorým klientom odovzdali ošatenie, materiálnu, hygienickú a potravinovú pomoc. Táto podpora bola zabezpečená najmä vďaka štedrosti darcov, medzi ktorých patrili

Nadácia mesta Žilina, Nadácia Pontis, Nadácia ŽSK, lekáreň Benu, Metro Cash & Carry, Tesco a Diecézna charita, ako aj individuálni dobrovoľní darcovia.

V sledovanom období sa zamestnanci komunitného centra sa zúčastnili v Rosenfeldovom paláci odbornej diskusie o význame terénnej sociálnej práce a špecifikách práce s marginalizovanými skupinami. V rámci národného projektu „Spoločne za detstvo bez násilia“ absolvovali multidisciplinárne stretnutie zamerané na problematiku nahlasovania násilia samotnými deťmi. Svoje kompetencie si rozšírili aj na odbornom seminári o kyberšikane.

V záujme udržania bezpečnosti v lokalite Bratislavská zamestnanci centra pravidelne komunikujú s Mestskou políciou Žilina. Tieto pracovné stretnutia slúžia na operatívnu výmenu informácií, monitorovanie aktuálnej situácie a koordináciu postupov pri zabezpečovaní verejného poriadku.

Komunitné centrum „HÁJIK“, Korzo 35

Odbornú činnosť Komunitného centra (KC) Hájik v roku 2025 zabezpečovali dvaja terénni sociálni pracovníci. Ich aktivita sa sústreďovala na poskytovanie sociálneho poradenstva a asistencie, a to nielen priamo v priestoroch centra, ale aj v domácom prostredí klientov. Neoddeliteľnou súčasťou ich práce bolo taktiež sprevádzanie klientov do rôznych zariadení a inštitúcií s cieľom uľahčiť im vybavovanie úradných či zdravotných záležitostí. V sledovanom období boli služby centra adresne poskytnuté celkovo 87 klientom.

Vzhľadom k špecifickosti sídliska Hájik, je činnosť KC dôležitá vzhľadom ku skladbe obyvateľstva a obmedzených možností voľnočasových aktivít. Komunitné centrum na Hájiku aj v roku 2025 pokračovalo vo svojom poslaní ako dôležitý bod sociálnej pomoci a komunitného života na sídlisku Hájik. Svojou činnosťou a aktivitami potvrdilo svoju úlohu v oblasti sociálnej pomoci a inklúzie. V oblasti sociálnej pomoci a poradenstva komunitné centrum poskytovalo základné sociálne poradenstvo a v rámci spolupráce sa zapojilo aj do aktivít projektu Housing led - konkrétna práca s klientkou projektu.

KC sa zameriava na podporu klientov pri zvyšovaní ich sociálnych zručností a uplatnení sa na trhu práce. Tieto aktivity KC realizuje pre svojich klientov aj v spolupráci s n.o. Človek v ohrození, konkrétne prostredníctvom projektu ROZZUM. Predmetný projekt priamo prepája vzdelávacie aktivity v centre s reálnymi potrebami trhu práce.

Spolupráca s farnosťou Hájik predstavuje dôležitý pilier v oblasti konkrétnej pomoci obyvateľom sídliska. Dobrovoľníci z radov farníkov dlhoročne spolupracujú s terénnymi sociálnymi pracovníkmi KC pri distribúcii trvanlivých potravín a hygienických potrieb. Darcovia podporujú jednotlivcov aj rodiny nielen formou potravín a hygieny, ale aj darovaním šatstva, školských pomôcok a nevyhnutného zariadenia do domácností. Centrum naďalej podporuje aj spoločenstvo Modlitby Matiek. Dobrovoľníci spolupracujú so zamestnancami centra pri príprave a realizácii rôznych športových podujatí, cieľom ktorých je nielen aktívne vyplňanie voľného času, ale aj dodržiavanie pravidiel a slušného správania v zmysle fair-play. Pri rozsiahlejších komunitných akciách farnosť poskytuje svoje priestory, zatiaľ čo KC zabezpečuje programovú časť a koordináciu dobrovoľníckych aktivít.

Kľúčovým partnerom v oblasti ochrany práv obyvateľov je Centrum právnej pomoci (CPP). Vzhľadom na finančnú nedostupnosť komerčných právnych služieb pre našu cieľovú skupinu, predstavuje bezplatné poradenstvo CPP kritický nástroj pri riešení krízových životných situácií.

V rámci sociálnej asistencie zamestnanci KC aktívne uľahčujú klientom prístup k zdravotnej starostlivosti – od komunikácie s lekármi až po sprostredkovanie odborných vyšetrení a manažment termínov. Psychosociálnu podporu dopĺňa spolupráca s organizáciou IPčko. Prostredníctvom ich projektov (napr. Klub mladých) a terénnej práce dochádza k

efektívnej eliminácii rizikového správania mládeže. Súčasťou týchto aktivít je aj odborná pomoc deťom ohrozeným šikanovaním a poradenstvo pre rodičov pri riešení psychických ťažkostí ich detí.

Efektivita činnosti centra je podporená aj silnými partnerstvami s Nadáciou mesta Žilina a ŽSK, KIA a J&T, ktoré finančne prispievajú na základné životné potreby a vybavenie domácností klientov. Materiálnu podporu v roku 2025 doplnila spoločnosť dm drogerie markt darovaním hygienických balíkov a spoločnosť Walmart distribúciou vitamínových doplnkov. Dlhodobým partnerom v rozvoji detí zo sociálne znevýhodneného prostredia zostáva Soroptimist klub Žilina, ktorý pravidelne financuje voľnočasové aktivity a letné tábory. Úzka spolupráca je nadviazaná aj so spoločnosťou ŽILBYT a Diecéznou charitou Žilina, čím je vytváraný ucelený systém podpory pre obyvateľov sídliska Hájik..

Významnou súčasťou činnosti KC Hájik je spolupráca s občianskym združením Návrat, ktorá sa zameriava na podporu náhradných rodín a sanáciu biologických rodín v kríze. Komunitné centrum v tomto procese slúži ako dôležitá „neutrálna pôda“ pre stretnutia sociálnych pracovníkov a psychológov s rodičmi a deťmi, ktoré sú umiestnené v centrách pre deti a rodiny alebo v dočasnej pestúnskej starostlivosti. Okrem odborných intervencií centrum realizuje aj rôzne voľnočasové aktivity, ktoré deťom napomáhajú v prirodzenej socializácii v rámci ich rovesníckej skupiny na sídlisku.

Pre svojich klientov KC pravidelne organizuje pestrú škálu spoločenských podujatí, medzi ktoré patria tematické besedy, diskusie, návštevy mestskej knižnice či účasť na kultúrnom živote mesta Žilina. Nechýbajú ani tradičné komunitné podujatia ako mikulášske a vianočné besiedky. Každý utorok v priestoroch centra prebiehajú kreatívne dielne pod vedením jednej z dobrovoľníčok, ktoré rozvíjajú tvorivosť detí.

Dôležitým pilierom pomoci je aj pravidelné doučovanie zabezpečované dobrovoľníkmi, ktorého cieľom je pomoc s pochopením učiva a podpora pri pravidelnej príprave na vyučovanie. V snahe o ďalší rozvoj dobrovoľníctva zamestnanci KC aktívne oslovili Žilinskú univerzitu a stredné školy v Žiline, konkrétne, Bilingválne gymnázium T. Ružičku, Gymnázium Kráľovnej pokoja, Obchodnú akadémiu, SOŠ sv. Jozefa Robotníka, Gymnázium Veľká Okružná a Súkromnú školu umeleckého priemyslu.

V oblasti prevencie KC v sledovanom období intenzívne spolupracovalo s Mestskou políciou Žilina, neziskovou organizáciou Človek v ohrození a organizáciou IPčko. Prostredníctvom týchto partnerstiev sa v centre realizovali odborné workshopy zamerané na kyberbezpečnosť, problematiku nenávistných prejavov (hate speech), právne minimum a zážitkovú prevenciu. Zamestnanci centra kladú pri práci s komunitou mimoriadny dôraz na budovanie vzájomnej dôvery, identifikáciu skrytých potrieb rodín a prevenciu straty bývania či zamestnania.

Príkladom úspešného prepojenia formálneho školského vzdelávania s neformálnym záujmom o literatúru je úzka spolupráca so Základnou školou Hájik a miestnou pobočkou Mestskej knižnice. Klienti centra sa vďaka tomu pravidelne zúčastňujú na obohacujúcich programoch, literárnych kvízoch, čitateľských súťažiach či zážitkovom čítaní.

Záver roka 2025 sa niesol v znamení tradičnej vianočnej besiedky, ktorú zamestnanci centra pripravili v spolupráci s Nadáciou mesta Žilina. Podujatie bolo vyplnené tvorivými a spoločenskými aktivitami, ako bolo pečenie vianočných oblátok, varenie detského punču, výroba ozdôb či maľovanie vlastných hrnčekov. Vďaka štedrosti darcov boli pre deti pripravené aj vianočné darčeky, ktoré si mohli prevziať priamo pod stromčekom v priestoroch centra.

Kancelária TSP, Košická 2A

Prioritným zameraním kancelárie je poskytovanie základného sociálneho poradenstva, ktoré spočíva najmä v sprostredkovaní informácií a adresnej podpory pri riešení životných situácií klientov. Túto agendu vykonáva jedna terénna sociálna pracovníčka mesta. V rámci širšej spolupráce je klientom sprostredkovaná pomoc aj prostredníctvom špecializovaných organizácií a inštitúcií. Významným partnerom je Centrum právnej pomoci Žilina a Poradňa komplexnej pomoci v Žiline, vďaka ktorým majú klienti prístup k ochrane svojich práv a právom chránených záujmov, čo by pre nich inak bolo z finančných dôvodov nedostupné.

Okrem individuálneho poradenstva terénna sociálna pracovníčka organizuje rôzne skupinové aktivity zamerané na vzdelávanie, šport a rozvoj tvorivých zručností, napríklad formou kreatívnych dielní. Súčasťou komunitného rozvoja je aj motivácia klientov k aktívnej participácii a spolupráci. Tieto aktivity sú zamerané najmä na dobrovoľníctvo a spoločné skrášľovanie či úpravu bezprostredného okolia bytového domu, čím sa posilňuje vzťah obyvateľov k ich životnému prostrediu.

Terénna sociálna pracovníčka pri svojej činnosti úzko spolupracuje s viacerými kľúčovými inštitúciami, čím zabezpečuje komplexnosť poskytovaných služieb. V súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) Žilina je klientom sprostredkované poradenstvo v oblasti zamestnanosti, zvyšovania kvalifikácie prostredníctvom kurzov a pomoc pri uplatňovaní nárokov na štátne sociálne dávky. Do procesu hľadania vhodného zamestnania a výberu uchádzačov sa aktívne zapája aj nezisková organizácia Človek v ohrození. V krízových životných situáciách kancelária úzko spolupracuje s IPčkom, kde môžu klienti vyhľadať odbornú psychologickú pomoc alebo sa zapojiť do podporných aktivít centra.

Významnou súčasťou preventívnych aktivít je partnerstvo s Materským centrom Nezábudka, v rámci ktorého kancelária organizuje a podporuje programy zamerané na rozvoj rodičovských kompetencií, ako aj pohybových a kreatívnych zručností matiek s deťmi. Pri riešení nepriaznivej situácie jednotlivcov či rodín Kancelária TSP pravidelne spolupracuje s nadáciami, predovšetkým s Nadáciou mesta Žilina a Nadáciou ŽSK. Finančná podpora z týchto fondov slúži na zmiernenie akútnej núdze klientov. Okrem finančnej pomoci kancelária v súčinnosti s nadáciami a dobrovoľníkmi organizuje aj materiálne a potravinové zbierky, vďaka ktorým je adresná pomoc doručená priamo do rúk tým, ktorí ju najviac potrebujú.

V reakcii na pretrvávajúce zhoršenie susedského spolunažívania a opakované porušovanie domového poriadku v bytovom dome na Košickej ulici pristúpilo mesto k inštalácii kamerového systému v spoločných priestoroch. Toto bezpečnostné opatrenie prinieslo pozitívne výsledky v podobe eliminácie poškodzovania majetku mesta a zníženia miery znečisťovania spoločných priestorov. Zároveň inštalácia monitorovacieho zariadenia slúži ako účinná prevencia proti neoprávnenému zdržiavaniu sa cudzích osôb v objekte, čím sa významne prispelo k zvýšeniu bezpečnosti a poriadku pre všetkých obyvateľov domu.

Nadácia Mesta Žilina

Nadácia Mesta Žilina spolupracuje s organizáciami a zariadeniami zabezpečujúcimi liečbu a starostlivosť o starých, chorých a bezmocných občanov a občanov v núdzi, v odôvodnených prípadoch poskytuje aj podporu zákonným zástupcom detí a mládeže, ktoré sú odkázané na zdravotnú rehabilitáciu. V rámci svojej činnosti poskytuje nadácia plnenie individuálne určenej humanitnej pomoci pre jednotlivca alebo skupinu osôb, ktoré sa ocitli v ohrození života alebo potrebujú naliehavú pomoc pri postihnutí živelnou pohromou na území mesta Žilina.

V sledovanom období nadácia realizovala rozsiahlu materiálnu pomoc zameranú na rodiny so zdravotným a sociálnym znevýhodnením. Počas veľkonočných a vianočných sviatkov doručila hygienické potreby a potravinové balíčky celkovo stovkám rodín, pričom dôležitou súčasťou balíkov boli dary od spoločností Ryba Žilina a Kofola. Špecifická podpora smerovala aj k ľuďom bez domova vo forme hygienických balíčkov. Vďaka štedrým individuálnym darcom sa podarilo distribuovať aj ošatenie, obuv, hračky a doplnky pre rodiny v núdzi.

Kultúrne a zážitkové aktivity nadácie sa sústredili predovšetkým na deti. V dvoch etapách prebehlo zábavné kino v Stereo Kino Žilina, kde si MDD a Mikuláša užilo spolu 351 detí a takmer 100 osôb doprovodu, pričom každé dieťa dostalo darčekový balíček. Komunitný život nadácia podporila ako organizátor, spolurealizátor alebo ako hosť na rôznych akciách: letný tábor v Terchovej, Piknik v záhrade, festival Medzi nami a vianočnými posedeniami so seniormi či varením punču v komunitných centrách.

Medzi kľúčové projekty patrilo dokončenie iniciatívy Štedré Vianoce, ktorá pomohla 240 domácnostiam. Nový projekt Mobilné zariadenia pre zdravotne znevýhodnených umožnil bezplatné zapožičanie polohovateľných postelí a iných pomôcok, čím sa zvýšil komfort pacientov v domácej rekonvalescencii aj kvalita sociálnych služieb. Dlhodobý projekt Povedzme stop menštruačnej chudobe sa zameril na budovanie siete bezplatných hygienických skriniek na úradoch a v školách.

Úspešný rok bol možný najmä vďaka silnej podpore partnerov. Materiálne prispeli poslanci mesta Žilina aj mnohé firmy. Spoločnosti ako DM drogerie markt, Stredoslovenská distribučná, InTYMYta, Velcon, KOLATCH, Outlet Galeria či Gastrovia group poskytli širokú škálu produktov od drogérie a sladkostí až po odborné zdravotné pomôcky a čaje, čím výrazne znásobili dosah nadačnej pomoci.

Podrobné informácie o pomoci a aktivitách Nadácie Mesta Žilina v roku 2025 sú zverejnené: <https://nadacia.zilina.sk/nadacia-pomohla/>